

๒๕๓.๒๐๙๘

๕ ๖๑๖

๕๖๓

การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม
และรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนสภาราชินี
จังหวัดตรัง

15 S.A. 2537

ปริญญาพันธ์
ของ
ชุตินา วงศ์วิวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มีนาคม ๒๕๓๗
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

192048

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็น
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รศ. กมลรัตน์ กรีกอง)
.....กรรมการ
(อาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รศ. กมลรัตน์ กรีกอง)
.....กรรมการ
(อาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ. พรหมธิดา แสนคำเครือ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา นวลสุวรรณ)

วันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ไพศาล อินประเสริฐ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ กรรมการสอบที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ให้ความกรุณาให้ข้อเสนอแนะ แนวคิด และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดนิทกษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาลิตะพันธ์ และอาจารย์อรุณศรี กุมุท ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2536 ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อนวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณคุณแสนพร วงศ์งามศิริคุณ คุณเอกราช สุทธิศิริคุณ และเพื่อน ๆ ผู้ร่วมทุกข์ร่วมสุขจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ ความห่วงใย และให้กำลังใจมากมายแก่ผู้วิจัย

ผลความดีทั้งหมดนี้ขอมอบแต่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย และเป็นเสมือนแรงผลักดันอันยิ่งใหญ่ให้ผู้วิจัย จนสำเร็จการศึกษา

ชุตินา วงศ์วิวัฒน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	คำนำ..... 1
	จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 3
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า..... 4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..... 4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า..... 4
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง..... 8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ..... 26
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนว..... 39
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 41
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง..... 41
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 42
	การดำเนินการทดลอง..... 47
	วิธีดำเนินการทดลอง..... 48
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 48
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 49

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	54
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	54
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	54
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	55
การดำเนินการทดลอง.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	57
อภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	60
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก.....	70
ภาคผนวก ข.....	81
ภาคผนวก ค.....	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	109

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Group Pretest - Posttest Design.....	47
2	เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่ม.....	51
3	เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการได้รับคำปรึกษาเป็นรายบุคคล.....	52
4	เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล.....	53
5	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว...	77
6	แสดงคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการทดลอง.....	78
7	แสดงคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง.....	79

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

คุณภาพของเยาวชน คืออนาคตของชาติ ทั้งนี้เพราะความอยู่รอดปลอดภัย ความมั่นคงและพลังอำนาจแห่งชาติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ทั้งหลายทั้งปวงขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนในชาติ คนในชาติจะมีคุณภาพสูงได้ ด้วยการจัดการศึกษาที่ก่อให้เกิดเยาวชนได้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม ให้สมกับเป็นผู้ที่พัฒนามาแล้ว (พจน์ สะเพียรชัย. 2526 : 7) เจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาทุกระดับมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกันคือ ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดี โดยมีหลักสูตรแต่ละระดับเป็นตัวกำหนด โดยเฉพาะเป้าหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับพุทธศักราช 2521 ก็เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสในการสำรวจตัวเอง ตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้เอง โดยมุ่งให้เด็กได้พัฒนาในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ วิชาชีพ รวมทั้ง ปรับปรุงบุคลิกภาพ นิสัย หรือความประพฤติ และเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการแนะแนว ที่มีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กสามารถตัดสินใจ ได้อย่างฉลาดด้วยตัวเองและเพื่อมุ่งพัฒนาเด็กในทุกด้านไม่เฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางและตอบสนองความต้องการของเด็กทุกคน (ธีระ ชัยยุทธยรรยง. 2529 : 72)

ดังนั้นการแนะแนวจึงได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ โดยหลักสูตรได้กำหนดให้มีการสอนวิชากิจกรรมแนะแนว 1 คาบต่อสัปดาห์ แม้ว่าวิชานี้จะไม่มีหน่วยการเรียนรู้ แต่เป็นวิชาบังคับต้องเปิดให้นักเรียนได้เรียน เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและอุปนิสัยของนักเรียน นอกจากนั้นยังจัดเป็นบริการ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในด้านการศึกษารู้จักตนเองเพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม มีความรักผูกพันกับท้องถิ่นของตน ตลอดจนสามารถเลือกอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข (กรมสามัญศึกษา. 2522 : 3) จึงเห็นได้ว่า วิชากิจกรรมแนะแนวเป็นวิชาสำคัญวิชาหนึ่งที่ช่วยเสริมหลักสูตรให้บรรลุจุดประสงค์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ

ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรได้กำหนดให้เริ่มมีคาบวิชากิจกรรมแนะแนวและบังคับให้นักเรียนมีเวลาเรียนในชั้นเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 เพื่อใช้ในการประเมินผลว่านักเรียนจะผ่านวิชานี้หรือไม่

จากการสัมภาษณ์ครูแนะแนวโรงเรียนสภาราชินีจังหวัดตรังก็พบปัญหา เช่น

เกี่ยวกับการสำรวจปัญหาของนักเรียนด้วยแบบสอบถามปลายเปิด โดยพบว่า นักเรียนโดยเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 80 แสดงพฤติกรรมเบื่อหน่ายในการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว เพราะมีความเห็นว่าเป็นวิชาที่ไม่มีคะแนนเนื้อหาวิชาไม่ให้ประโยชน์ทางวิชาการรวมทั้ง วิธีการสอนที่ซ้ำซากของครู เช่น การแบ่งกลุ่มเล่นเกม เป็นต้น และเนื่องจากหลักสูตรบังคับให้มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 นักเรียนจึงต้องเรียน ดังนั้นถ้าหลักสูตรไม่บังคับดังกล่าว นักเรียนก็จะไม่เรียน สาเหตุเหล่านี้ทำให้นักเรียนชอบจับกลุ่มคุยกันเอง ไม่สนใจในการเรียน และบ้างก็นำวิชาอื่นมาทำในชั่วโมง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแสดงถึงแนวโน้มว่านักเรียนน่าจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญในการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ชม ภูมิภาค (2516 : 17) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า การแก้ปัญหาพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ส่วนหนึ่งก็ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชานั้นๆ เพราะทัศนคติเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องศึกษาทำความเข้าใจ เนื่องจากการสอนนั้นมีได้เพียงมุ่งหวังแต่จะให้ความรู้แก่นักเรียนเท่านั้น แต่จะต้องปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้แก่ักเรียนด้วย

ทัศนคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ถ้าการเรียนรู้และประสบการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติก็อาจเปลี่ยนแปลงไป (ส.วาสนา ประมวลพจนานุกรม. 2524 : 5) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติทำได้หลายวิธี เช่น การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้กิจกรรมกลุ่ม และการให้คำปรึกษา เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพราะเป็นการให้คำปรึกษาที่ผู้ให้คำปรึกษา สร้างบรรยากาศของการยอมรับที่อบอุ่นปลอดภัย ทำให้ผู้มารับคำปรึกษากล้าที่จะเปิดเผยตนเอง ยอมรับตนเอง และสามารถเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตต่อไปได้ (อาภา จันทรสกุล. 2531 : 91 ; อ้างอิงมาจาก Roger. 1957) การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีนี้สามารถทำได้ทั้ง เป็นกลุ่มและรายบุคคล สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม

และรายบุคคล ทั้งนี้ เพราะการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มนั้น สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหา รวมทั้ง ได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง ทั้งยังได้รับฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้อื่น ทำให้สมาชิกแต่ละคนเกิดความภาคภูมิใจว่าตนสามารถให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์แก่กลุ่มได้ (Shertzer and Stone. 1968 : 448-449) . ดังผลการศึกษาของ ศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์ (2530 : 73) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้ว นักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลนั้น เจียรนัย ทรงชัยกุล (2533 : 407) กล่าวว่า เป็นการให้คำปรึกษาที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา โดยให้คำปรึกษาเป็นการส่วนตัวแก่บุคคลเฉพาะรายในแต่ละครั้ง เพื่อให้เขาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น ผู้รับคำปรึกษาสามารถระบายความรู้สึก และแสดงออกถึงความคิดเห็นโดยปราศจากความกดดันใดๆ ดังผลการศึกษาค้นคว้าของ ซีแมนและแรสกิน (วัชรวิทย์ ทรัพย์มี. 2533 : 54 ; อ้างอิงมาจาก Seeman and Raskin. 1953) ที่ศึกษาพบว่า ผลจากการให้คำปรึกษาแบบยติบุคคลเป็นศูนย์กลางแบบรายบุคคล ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาปรับตัวได้ดีขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีนิสัยในการเรียนดีขึ้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบยติบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล สามารถจะนำมาพัฒนาทัศนคติและความสามารถทางการเรียนได้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าการให้คำปรึกษาแบบยติบุคคลเป็นศูนย์กลางวิธีไหนดีกว่ากันในการนำมาพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับคำปรึกษาแบบยติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนก่อน

และหลังการได้รับคำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล

3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนที่ได้รับบริการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มและรายบุคคล

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่ม

2. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มและรายบุคคลมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ครูแนะแนวและผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่สามารถให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มและรายบุคคลจนชำนาญแล้ว นำเอาวิธีการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มและรายบุคคลไปใช้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมาราชินี จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2536 ที่มีคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 95 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2536 ที่มีคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว ของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

3.1.1 การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่ม

3.1.2 การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือ นักเรียนของผู้ให้คำปรึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ นักเรียนได้รู้จักตนเองมากขึ้น และพบ แนวทางพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวได้ ในที่นี้ผู้วิจัยแบ่งวิธีการให้คำปรึกษา แบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็น 2 วิธี คือ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียน เป็นกลุ่มของผู้ให้คำปรึกษา โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ดำเนินทำให้เกิดบรรยากาศแห่งการ ยอมรับ มีความไว้วางใจกัน มีความอบอุ่นเป็นกันเอง เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนใน กลุ่มได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน วิชา กิจกรรมแนะแนว เพื่อพิจารณาหาแนวทางร่วมกันในการพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียน วิชา กิจกรรมแนะแนว การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมีขั้นตอน 3 ขั้น ดังนี้

1.1.1 ชั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มเกิดความรู้สึกไว้วางใจ มั่นใจ ได้รับการยอมรับ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาอย่างเสรี ปราศจากความกดดัน ใดๆ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความจริงใจ มีการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข และมีความ เข้าใจสมาชิกในกลุ่ม

1.1.2 ชั้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิด การใช้คำถามปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การ ทวนซ้ำ การทำให้กระจ่าง การเจียบและการสังเกตเพื่อช่วยให้สมาชิกได้เข้าใจตนเองดีขึ้น และสามารถพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวได้

1.1.3 ชั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิก ภายในกลุ่มสรุปปัญหาต่างๆ และแนวทางแก้ไข และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม และให้ กำลังใจ และช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป หลังจากนั้นจะมีการนัดหมายสมาชิกในการพบกัน ครั้งต่อไป

วิธีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มนี้ ผู้วิจัยใช้ในกลุ่มทดลอง ที่ 1

1.2 การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หมายถึงกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน ของผู้ให้คำปรึกษา โดยให้คำปรึกษาเป็นการส่วนตัวแก่นักเรียนเฉพาะรายในแต่ละครั้ง เพื่อให้ นักเรียนได้เข้าใจตนเองและพบแนวทาง ในการพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล มีขั้นตอน 3 ชั้น ดังนี้

1.2.1 ชั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่เริ่มจากการสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกไว้วางใจ มั่นใจได้รับการยอมรับ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างปราศจากความกดดันใดๆ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้อง มีความจริงใจ ยอมรับนักเรียนโดยปราศจากเงื่อนไข มีความเข้าใจนักเรียนและรักษา ความลับของนักเรียน

1.2.2 ชั้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ การฟัง การใช้คำถาม การสะท้อนความรู้สึก การทวนซ้ำ การเจียบ การตีความหมาย การทำให้กระจ่าง และการสรุปความ เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ให้คำปรึกษานี้ช่วยให้ นักเรียน

เข้าใจตนเอง ได้ดีขึ้น และสามารถพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวได้

1.1.3 ชั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นชั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน
สรุปปัญหาต่างๆ และแนวทางแก้ไข และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมและให้กำลังใจ ตลอดจน
ช่วยเหลือทางปฏิบัติต่อไป หลังจากนั้นจะมีการนัดหมายนักเรียนในการพบกันครั้งต่อไป

วิธีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคลนี้ ผู้วิจัยใช้ในกลุ่ม
ทดลองที่ 2

2. วิชากิจกรรมแนะแนว หมายถึง วิชาหนึ่งที่ถูกกำหนดให้อยู่ในหลักสูตรมัธยม-
ศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เพื่อมุ่งให้นักเรียนได้รู้จักสำรวจตนเองทางด้านความสนใจ
ความถนัด รวมถึงบุคลิกภาพในทุกๆ ด้าน วิชานี้ไม่มีหน่วยการเรียน และไม่มีภาระให้คะแนน
แต่นักเรียนจะต้องเรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

3. ทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว หมายถึง ความคิด ความรู้สึก
และความตั้งใจที่จะกระทำของนักเรียนต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ในด้านเนื้อหาวิชา
วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ

ทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวนี้ สามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถาม
ทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 1.1.1 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม
 - 1.1.2 การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนว
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนว
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนว

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ความหมายของการให้คำปรึกษา

โรเจอร์ส (Rogers. 1942 : 3) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์โดยตรงระหว่างบุคคล โดยที่บุคคลหนึ่งต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมต่างๆ ของเขา

วิลเลียมสัน (Williamson. 1949 : 192) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา เป็นการพบกันระหว่างบุคคลสองคน โดยบุคคลหนึ่งได้รับการฝึกฝนทักษะหรือความเชื่อมั่น ความไว้วางใจที่พึงมอบให้กับอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งต้องการความช่วยเหลือ บุคคลแรกจะช่วยให้บุคคลที่สองสามารถเผชิญ รับรู้ เกิดความรู้สึกกระฉ่างในการแก้ไขและตัดสินใจในปัญหา

การปรับตัวต่างๆ

โครว์และโครว์ (Crow and Crow. 1962 : 164) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาว่า เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักและเข้าใจตนเอง ทำให้เขาสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้

เพริช (Perez. 1965 : 15) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา คือกระบวนการปะทะสัมพันธ์ระหว่างผู้รับคำปรึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือกับผู้ให้คำปรึกษาผู้ซึ่งได้รับการอบรมฝึกฝนและได้รับการศึกษาที่จะให้ความช่วยเหลือ

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2533 : 730) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาว่าเป็นกระบวนการช่วยเหลือ ซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างผู้ให้และผู้รับคำปรึกษา โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาเพื่อให้เขาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม ได้ดีขึ้น มีทักษะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม และดำเนินชีวิตด้วยความสุข

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 5) กล่าวว่า การให้บริการปรึกษาเป็นกระบวนการของสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นนักวิชาชีพระดับที่ได้รับการฝึกอบรมกับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้ปรับปรุงทักษะในการตัดสินใจและทักษะในการแก้ปัญหาและการปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำให้ตนเองพัฒนาขึ้น

จากเอกสารที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาได้ใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ เพื่อจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถเข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น จนสามารถนำไปปรับปรุงตนเอง แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ดี

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง หรือการให้คำปรึกษาแบบรอเจอร์เรียน (Rogerian Counseling) ซึ่งเรียกตามชื่อผู้เริ่มวิธีการคือ

คาร์ล อาร์ โรเจอร์ส (Carl R. Rogers) โรเจอร์ส เรียกว่าวิธีการให้คำปรึกษาของเขาว่า การให้คำปรึกษาแบบยึดผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง (Client-Centered Counseling) หรือการให้คำปรึกษาแบบอัตตา (Self-Theory Counseling) หรือการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทาง (Non-directive Counseling)

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง จะเน้นที่ผู้รับคำปรึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่ให้คำปรึกษาเป็นเพียงผู้รับฟังปัญหาและช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นปัญหาของตน โดยเชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถแก้ปัญหาของตนได้ โดยที่โรเจอร์ส (Rogers. 1982 : 36) เน้นว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้รับปรึกษาได้รับการช่วยเหลือให้รู้จักช่วยตนเอง

ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์

โรเจอร์สเชื่อว่า มนุษย์มีธรรมชาติที่ดี มีแรงจูงใจไปในด้านบวก มีเหตุผล ได้รับการขัดเกลา และสามารถเลือกทางชีวิตของตนเองได้ ถ้ามีอิสระเพียงพอ และในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มนุษย์จะพัฒนาได้เต็มศักยภาพไปในทิศทางที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคลไปสู่การรู้จักตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization) (อาภา จันทรสกุล. 2531 : 71)

ลักษณะที่สำคัญของมนุษย์ตามแนวคิดของโรเจอร์ส มีดังนี้ (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 39-40)

1. มนุษย์มีความสามารถและคุณค่า ผู้ให้คำปรึกษาสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นตัวของตัวเอง ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ฟังตนเองได้
2. มนุษย์มีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเอง กระบวนการในการให้คำปรึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการจัดสภาพการณ์ที่เหมาะสมให้ผู้รับคำปรึกษาได้พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ ฉะนั้นทฤษฎีนี้จึงเน้นเรื่องการจัดสภาพการณ์ต่างๆ
3. โดยพื้นฐานแล้วมนุษย์เป็นคนดีน่าเชื่อถือ โรเจอร์สเชื่อว่า ถ้าผู้ให้คำปรึกษาสามารถช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาลดการใช้กลวิธีป้องกันจิตใจตนเองลง จะทำให้เขาเปิดรับประสบการณ์เพิ่มขึ้น พิจารณาตนเองใหม่ และก็จะสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีและน่าเชื่อถือได้ต่อไป

4. มนุษย์จะมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อมตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ดังนั้น การที่จะเข้าใจบุคคลต้องพยายามเข้าใจว่า เขารับรู้สิ่งต่างๆ อย่างไร กรอบแห่งการรับรู้ของเขาเป็นอย่างไร ผู้ให้คำปรึกษาต้องเข้าใจความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ และค่านิยมของผู้รับคำปรึกษา ไม่ใช่ใช้ความคิดเห็นของผู้ให้คำปรึกษาเองตัดสิน

5. มนุษย์ต้องการความรัก ความเอาใจใส่ และการยอมรับจากผู้อื่น ผู้ให้คำปรึกษาจึงมีทัศนคติที่ดี และยอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไข

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โรเจอร์สมองมนุษย์ว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า สามารถพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีงามหรือทางบวกได้ ถ้าเขามีโอกาสที่ดีและเหมาะสม

ข้อตกลงเบื้องต้นของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ข้อตกลงเบื้องต้นของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีดังนี้

(คมเพชร ฉัตรสุภกุล. 2530 : 4)

1. บุคคลอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีตนเองเป็นศูนย์กลาง โลกส่วนตัวนี้ครอบคลุมประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นไปในระดับจิตสำนึกและโลกส่วนตัวนั้นเจ้าตัวเท่านั้นจึงจะรู้ว่าคืออะไร
2. มนุษย์จะตอบสนองสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่เคยรับรู้มาก่อน และมีประสบการณ์มา ดังนั้นบุคคลจะถือว่าสิ่งแวดล้อมที่ตนเองรับรู้คือความจริงของเขา
3. บุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่เป็นส่วนรวม
4. บุคคลมีแนวโน้มที่จะพยายามเข้าใจตนเอง รักษาไว้ซึ่งประสบการณ์ต่างๆ และส่งเสริมให้เกิดความสมบูรณ์ในด้านประสบการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ดูแลตนเองได้สร้างแบบแผนให้แก่ตนเองได้ และมีเสรีภาพแห่งตน ทั้งนี้ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลอื่นๆ
5. การแสดงพฤติกรรมของบุคคลเป็นความพยายามโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแสดงความต้องการของตนเองเท่าที่รับรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา
6. อารมณ์จะมีความเกี่ยวข้องและมีส่วนในการเอื้ออำนวยให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ อย่างมีจุดหมาย
7. การเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้ดีที่สุด คือ การเข้าใจความรู้สึกที่อยู่ภายในตัวบุคคล

8. เมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม จะทำให้พัฒนาโครงสร้างแห่งตนขึ้นมา
9. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาจะสอดคล้องกับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง
10. การที่บุคคลปรับตัวไม่ได้นั้น เป็นเพราะ ไม่ยอมรับความรู้สึกที่สำคัญของตนเองและประสบการณ์ภายใน

เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้น โรเจอร์ส

(Patterson. 1966 : 420 ; citing Rogers. 1951) เน้นที่ปรัชญาและทัศนคติของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการสร้างสัมพันธภาพมากกว่าเทคนิคที่ใช้ เทคนิคทั้งหลายเป็นแต่เพียงสิ่งที่แสดงความรู้สึก ความปรารถนาและการสื่อสารเพื่อการยอมรับ เคารพและเข้าใจในกรอบแห่งการรับรู้ของผู้รับคำปรึกษา เทคนิคสำคัญที่นำมาใช้ คือ

1. การสร้างสัมพันธภาพ (Establishing Rapport) เป็นการช่วยให้การให้คำปรึกษาดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างประสบความสำเร็จ แต่จะต้องทำด้วยความระมัดระวัง เพราะเป็นเทคนิคที่มีความละเอียดอ่อนมาก การจะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่นนั้น โดยทั่วไปหลักการที่ควรทราบคือ เราควรทราบภูมิหลังเกี่ยวกับตัวเขาบ้าง จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถพูดได้มาก (คมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2529 : 101-102)

2. การตั้งคำถาม (Questioning) โดยมากผู้ให้คำปรึกษาจะใช้คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษามีอิสระในการแสวงหา ไม่ได้ใช้คำถามเหล่านี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล (ศิริบูรณ์ สายโกศล. 2530 : 157) การใช้คำถามควรเป็นคำถามที่กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายออกซึ่งความในใจมากที่สุด หรือเป็นคำถามที่จูงใจให้ผู้รับคำปรึกษากระจำงในปัญหาของเขา

3. การยอมรับ (Acceptance) ผู้ให้คำปรึกษาเป็นเพียงผู้รับฟังเรื่องราวที่ผู้รับคำปรึกษาเล่าให้ฟังเท่านั้น ไม่แสดงความในใจ ความคิดเห็นหรือปฏิบัติใดๆ ของเขาออกไป การยอมรับการแสดงออกด้วยการพยักหน้าและพูดว่า "ฮือ ฮือ" (Uh-huh)

บางทีก็ใช้คำพูดที่เป็นวลี เช่น "ใช่" "ไม่เป็นไร" "ฉันเข้าใจ" เป็นต้น (นันทิกา เข้มสรวล. 2523 : 36)

4. การเงียบ (Silencing) ในหลายๆ ช่วงของการให้คำปรึกษา การเงียบเป็นสิ่งจำเป็น เพราะผู้รับคำปรึกษาอาจต้องการความเงียบเพื่อรวบรวมเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของเขาเองอย่างต่อเนื่องก่อนที่จะบรรยายหรือระบายเรื่องราวและความรู้สึกให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้ (เจียรนัย ทรงชัยกุล. 2533 : 765)

5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of Feeling) เป็นการช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษา ได้เผชิญกับความรู้สึกของเขาออกมาโดยปราศจากความวิตกกังวล ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่คล้ายกระจกเงา นำเอาคำพูดที่ผู้รับคำปรึกษากล่าวออกมา พร้อมกับความรู้สึกที่แฝงมาในมาตีความ และจัดคำพูดใหม่ๆ แล้วกล่าวตามออกมา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาที่มีความเข้าใจความรู้สึกของตนเอง ได้อย่างกระจ่างยิ่งขึ้นสามารถพิจารณาปัญหาได้อย่างถูกต้องมากขึ้น (เจียรนัย ทรงชัยกุล. 2533 : 765)

6. การทำให้กระจ่าง (Clarifying) การทำให้กระจ่างเป็นการทำให้เกิดความชัดเจนขึ้นในเนื้อหาสาระที่ผู้รับคำปรึกษาพูดออกมา โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายสรุปสาระสำคัญในสิ่งที่เขาคิดว่าผู้รับคำปรึกษาพยายามที่จะส่งสารมาถึง ทั้งนี้โดยไม่เปลี่ยนแปลงเนื้อหาสำคัญ ซึ่งผู้รับคำปรึกษาได้กล่าวไว้ (เจียรนัย ทรงชัยกุล. 2533 : 765)

7. การให้ความมั่นใจ (Assurance) เป็นการแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษา ที่ให้ความมั่นใจแก่ผู้รับคำปรึกษา (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภาน. 2525 : 17-18)

8. การทวนซ้ำ (Paraphrase) คือการที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้ถ้อยคำของผู้รับคำปรึกษาตามความหมายเดิม เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจเรื่องราวและปัญหาของตน ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องจับใจความตามเนื้อหาที่พูด และความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาให้ได้ แล้วพูดใหม่ด้วยคำพูดของผู้ให้คำปรึกษาเองที่มีใจความคล้ายคลึงกับที่ผู้รับคำปรึกษาพูด (พัชรวิวัลย์ กำเนิดเพชร. 2533 : 7)

9. การสรุปความ (Summarization) เป็นการรวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พูดคุยก่อนแล้ว โดยสรุปความให้ครอบคลุมเนื้อหาและความรู้สึกต่างๆ ที่พูดคุยก่อนมา การสรุปความจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาของตนเด่นชัดขึ้น (พัชรวิวัลย์ กำเนิดเพชร. 2533 : 7)

คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ผู้ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ควรมีคุณลักษณะดังนี้

(อารยา จิยะจันทร์. 2535 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Patterson. 1966 : 421-422)

1. การยอมรับ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องยอมรับว่า ผู้รับคำปรึกษาเป็นบุคคลหนึ่งซึ่งมีความขัดแย้งและไม่มั่นคง ผู้ให้คำปรึกษาต้องรู้จักจุดเด่น จุดอ่อนของเขา ยอมรับว่าเขาเป็นบุคคลที่มีค่า มีทำที่ให้ความเป็นมิตรกับเขา ไม่มีการประเมินหรือตัดสินการกระทำของเขาทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งการยอมรับนี้คือ การที่ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องแสดงให้เห็นว่า ยอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น
2. มีความสอดคล้องกันของความรู้สึกและการกระทำ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกันของความรู้สึก และการแสดงออก ทั้งทางคำพูดและการกระทำในการสร้างสัมพันธภาพเพื่อให้คำปรึกษา และมีความสม่ำเสมอ จะต้องรู้จักตนเอง และจะต้องยอมรับความรู้สึกของตนเองได้ก่อน และมีความตั้งใจจริงที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกและทัศนคติของตนได้อย่างเหมาะสม และเป็นการแสดงออกด้วยความจริงใจ
3. มีความเข้าใจ ความเข้าใจของผู้ให้คำปรึกษาจะต้องปรากฏในลักษณะของความสามารถร่วมรู้ความรู้สึกและเข้าใจโลกส่วนตัวของผู้รับคำปรึกษาอย่างถูกต้อง ความเข้าใจในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถสำรวจและเข้าใจความรู้สึกของตนเองได้อย่างอิสระและลึกซึ้ง เพื่อจะพัฒนาตนเองได้
4. ความสามารถสื่อสารลักษณะที่สำคัญของตนเองสู่ผู้รับคำปรึกษา การยอมรับความสอดคล้องระหว่างความรู้สึกกับการแสดงออก และความเข้าใจ ผู้รับคำปรึกษาจึงควรแสดงออกอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งการแสดงออกอาจทำให้หลายๆ ทาง ทั้งการใช้คำพูดและท่าทาง
5. การสร้างสัมพันธภาพ ถ้าผู้ให้คำปรึกษาสามารถสื่อสารคุณลักษณะส่วนตัวต่อผู้รับคำปรึกษาได้แล้ว สัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาจะพัฒนาขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกปลอดภัย มั่นใจ และรู้สึกเป็นอิสระจากภาวะคุกคามต่างๆ รู้สึกว่าได้รับการสนับสนุนให้แสดงออก ทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่าได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ขึ้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ผู้ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ควรมีคุณลักษณะยอมรับและเข้าใจผู้รับคำปรึกษา สามารถสร้างสัมพันธภาพและสื่อสารกับผู้รับคำปรึกษา อีกทั้งมีความสอดคล้องกันของความรู้สึกและการกระทำ

1.1.1 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มในความหมายของโอลเซน (Ohlsen. 1977 : 30 - 31) หมายถึง การให้ความช่วยเหลือบุคคลปกติ ให้ยอมรับปัญหาต่างๆ ของตนเอง และแก้ไขปัญหาเหล่านั้นก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาที่รุนแรง นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาให้เรียนรู้ที่จะนำความคิดหรือประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย

แฮนเซน วอร์เนอร์ และสมิธ (Hansen Warner and Smith. 1976 : 6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มคือ กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้สำรวจตนเองและสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

วีชีรี ธูวะคำ (2524 : 117) ได้ให้ความหมายการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มว่า หมายถึง การที่ผู้แนะแนวให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาครั้งละมากกว่า 1 คน มุ่งที่จะช่วยให้สำรวจและประเมินตนเอง นำตนเองได้ สามารถเจริญและดำรงชีวิตที่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมได้ พร้อมทั้งสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 160) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นกระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหา และความต้องการคล้ายๆ กัน มาปรึกษาหารือร่วมกัน โดยผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษาร่วมให้ความช่วยเหลือหรือร่วมให้คำปรึกษา

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปว่าการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มหมายถึง กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาในกลุ่มสำรวจตนเองและสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สามารถตัดสินใจร่วมกันแก้ไขปัญหา และเรียนรู้ที่จะนำเอาความคิดหรือประสบการณ์จากกลุ่มไปปฏิบัติ

ลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

ลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ไดเออร์ และเวรียน (Dyer and Vriend. 1975 : 136-142) ได้สรุปไว้ดังนี้คือ

1. สมาชิกแต่ละคนมีความสำคัญมากกว่าส่วนรวม จะไม่มีกลุ่มย่อย
2. ผู้นำจะเป็นผู้ให้คำปรึกษา ไม่ใช่เป็นสมาชิก
3. เป็นการให้คำปรึกษาแก่สมาชิกทุก ๆ คน ให้โอกาสสมาชิกได้เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด
4. การให้คำปรึกษาไม่มีเป้าหมายร่วมกัน แต่ละคนจะมีเป้าหมายของตนเอง การบรรลุเป้าหมายจะเกิดจากความคิด ความรู้สึกและการกระทำ
5. การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลในกลุ่ม บางครั้งก็จำเป็นซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน
6. การมีปฏิสัมพันธ์กันมากๆ ในกลุ่ม ไม่ได้หมายความว่า เป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ
7. ผู้ให้คำปรึกษาไม่ควรเพิ่มความกดดันในกลุ่ม
8. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ควรจะเน้นเฉพาะปัจจุบัน ไม่พูดถึงอดีต
9. ไม่กล่าวถึงบุคคลนอกกลุ่ม
10. สิ่งที่เกิดขึ้นในกลุ่มต้อง เก็บเป็นความลับ
11. ตัวเองพูดปัญหาของตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง
12. ไม่ควรเน้นความรู้สึกมากกว่าความคิด
13. ความกระชับแน่นของกลุ่ม ไม่ใช่ความมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา
14. การติดตามผลการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ควรจะทำให้เป็นประสบการณ์เดียวกัน ก่อนที่จะเริ่มต้นครั้งใหม่ควรเอ่ยถึงคราวที่แล้วว่าได้ทำอะไรไปบ้าง
15. ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้งที่พบ ควรมุ่งช่วยเหลือสมาชิกคนหนึ่งหรือสองคนเป็นพิเศษ
16. สภาพการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม สมาชิกที่ความไม่สบายใจ มีความวิตกกังวลเพราะได้รับการกระตุ้นให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
17. อารมณ์ ความรู้สึกทางลบ ไม่ใช่สิ่งที่ตีกระบายออกมา

18. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ไม่มีแบบแผนที่แน่นอน จะมีการยืดหยุ่นตลอดเวลา ผู้ให้คำปรึกษาจะบอกจุดมุ่งหมาย วิธีการขึ้นอยู่กับสมาชิก จะไม่มีรูปแบบที่ตายตัว

19. พฤติกรรม ความคิด เหตุผล ไม่มีการตัดสิน ผิด ถูก ดี ไม่ดี แต่จะศึกษาว่ามีสาเหตุอะไร แก้ไขอย่างไร จะทำอย่างไร

20. ความมีประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม วัดจากความสำเร็จจากนอกกลุ่มคอยสังเกตพฤติกรรมของสมาชิก

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

เคลแมน (Kelman. 1963 : 399-432) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มดังนี้

1. ทำให้บุคคลไม่รู้สึกละอายใจ
2. ทำให้บุคคลรู้จักปรับตัว และยอมรับตนเอง
3. ช่วยทำให้บุคคลรู้จักปรับตัว และพัฒนาตนเอง
4. ทำให้เป็นตัวของตัวเอง และกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง
5. ทำให้เกิดความรับผิดชอบในตนเอง และแก้ปัญหาของตนเอง
6. เป็นการฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น
7. ช่วยทำให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม
8. นำทักษะ และแนวคิดที่ได้จากกลุ่มไปปรับตนเอง ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นการร่วมให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ตลอดจนสามารถที่จะนำแนวความคิดและประสบการณ์จากกลุ่มไปพัฒนาแนวทางแก้ไขปัญหาและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนในการจัดกลุ่มการให้คำปรึกษา

การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม

โอลเซน (Ohlsen. 1977 : 25-28) ได้เสนอแนวทางในการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มไว้ 4 ประการคือ

1. อายุ ควรที่จะเลือกสมาชิกตามลำดับชั้นเรียน ระดับวุฒิภาวะ และอายุ ตามปฏิทินที่ไม่แตกต่างกันนัก เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาทางด้านการสื่อความหมายและการเข้าใจ ซึ่งกันและกัน
2. ความสามารถทางสติปัญญา ไม่ควรแตกต่างกันมาก เพื่อจะได้ไม่มีปัญหา ในการสื่อความหมาย
3. เพศ จะจัดเพศหญิง เพศชาย แยกจากกันหรือรวมกันนั้น ขึ้นอยู่กับวัย และปัญหา บางปัญหาอาจจะเหมาะสมกับกลุ่มที่มีทั้งสองเพศ แต่บางปัญหาเหมาะสมกับกลุ่มที่ แยกเพศกัน
4. มีปัญหาธรรมชาติคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกรู้สึกว่าเขาเป็น เจ้าของปัญหาและสามารถเข้าใจปัญหาได้ดี ได้ร่วมกันอภิปรายและช่วยให้สมาชิกแต่ละคน เลือกวิธีการแก้ปัญหาของตน

ขนาดของกลุ่มที่เหมาะสม

เมาเลอร์ (Mahler. 1969 : 54) ได้เสนอแนะว่าจำนวนสมาชิกในกลุ่ม ไม่ควรน้อยกว่า 7 คน และไม่ควรมากเกิน 10 คน ส่วนวัชรีย์ ทรัพย์มี (2531 : 105) มีความเห็นว่าการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม บุคคลที่จะเข้ากลุ่มจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันเป็น อย่างดี ดังนั้นจำนวนสมาชิกในกลุ่มต้องไม่มากเกินไปคือ ประมาณ 6-10 คน

เวลาและจำนวนครั้งในการให้คำปรึกษา

เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มโดยปกติ สำหรับวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่จะใช้ เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง หรือ 1 ชั่วโมงครึ่ง แต่ถ้าเป็นกลุ่มเด็กประถมไม่ควรเกิน 1 ชั่วโมง จำนวนครั้งในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มจะให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาในการให้คำปรึกษามีน้อยอาจจัดสัปดาห์ละ 2 ถึง 3 ครั้ง เวลาไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมง หรือไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง สำหรับจำนวนครั้งที่สมควรกำหนดไว้ประมาณ 6-7 ครั้ง โดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลายาว (วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2522 : 182)

สถานที่ที่เหมาะสมต่อการทำกลุ่ม

ห้องที่เหมาะสมสำหรับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มควรเป็นห้องที่เล็กกระทัดรัด เหมาะกับจำนวนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกรู้สึกอิสระ และมีให้มีสิ่งภายนอกมารบกวนหรือ บ้างกันมิให้สมาชิกหันไปสนใจกับสิ่งภายนอก สมาชิกในกลุ่มจะรู้สึกสบายใจเมื่อได้นั่งเป็น วงกลมล้อมรอบโต๊ะ หรือมีโต๊ะตรงกลางวงมากกว่าที่จะเป็นวงกลมเฉยๆ ห้องสำหรับการ ให้คำปรึกษาในบางแห่งจะติดตั้งเครื่องบันทึกเสียงไว้ด้วย (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภกา. ม.ป.ป. : 235)

ขั้นตอนในการคำปรึกษาเป็นกลุ่ม

ทองเวียน อมรัชกุล (2520 : 113-120) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการให้ คำปรึกษาเป็นกลุ่มไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นริเริ่มการให้คำปรึกษา (The Involvement Stage) ผู้ให้ คำปรึกษาจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์และสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม ซึ่งจะต้องให้ เวลาแก่สมาชิก
2. ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (The Transition Stage) กลุ่มเริ่มมีการ เปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นบ้าง สมาชิกเริ่มรู้สึกไว้วางใจกัน แต่ยังมีความตึงเครียด วิดกกังวลและเกิดการต่อต้าน ผู้ให้คำปรึกษาต้องชี้แจงให้สมาชิกได้กล้าที่จะอภิปรายปัญหา ของตนเองอย่างเปิดเผย
3. ขั้นปฏิบัติการ (The Working Stage) สมาชิกในกลุ่มจะมีสัมพันธภาพ ที่ดีต่อกัน เต็มใจเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง อภิปรายปัญหาความเป็นจริง ร่วมกันแก้ไข ปัญหาของกันและกัน นอกจากนี้สมาชิกทุกคนยังได้สำรวจตนเอง เข้าใจปัญหา และพร้อมจะ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
4. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The Ending Stage) เมื่อสมาชิกเข้าใจ ปัญหาอย่างชัดเจน เป็นตัวของตัวเอง รู้จักวิธีแก้ปัญหานำความคิดและประสบการณ์ไปใช้ ในชีวิตประจำวันด้วยความเต็มใจ ไม่มีข้อข้องใจก็ยุติการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มได้

1.1.2 การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนี้ Williamson และ Eoley (1949 : 192) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการให้คำปรึกษาที่เป็นการพบกันระหว่างบุคคลสองคน โดยบุคคลหนึ่งได้รับการฝึกฝน มีทักษะและความไว้วางใจ ส่วนอีกบุคคลหนึ่งเป็นผู้ต้องการความช่วยเหลือ บุคคลที่หนึ่งจะช่วยบุคคลที่สองให้เผชิญการรับรู้ เกิดความรู้สึกระง้างและแก้ปัญหาได้

จำเนียร ช่วงโชติ และนวลศิริ เปาโรหิตย์ (2522 : 15-16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล คือ ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะ สัมพันธภาพที่เกิดขึ้นเป็นสัมพันธภาพของการช่วยเหลือ มีความร่วมมือ เข้าใจกัน มีความยกย่องนับถือกัน ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักตนเอง ยอมรับตนเอง และรับรู้โลกถูกต้องยิ่งขึ้น จนสามารถนำไปสู่การตัดสินใจอย่างฉลาด และนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่

จากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลเป็นการส่วนตัวระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาภายใต้บรรยากาศแห่งความเข้าใจ การยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จัก ยอมรับ และเข้าใจตนเอง ตลอดจนสามารถตัดสินใจด้วยตัวเองได้อย่างฉลาด ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

(วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2533 : 43)

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษายอมรับความจริง พิจารณาตนเองและสภาพสิ่งแวดล้อมได้อย่างสอดคล้องกับข้อเท็จจริง ไม่บิดเบือนหรือเก็บกด ประสบการณ์ของตนปราศจากความรู้สึกว่าได้รับการคุกคามทางจิตใจ ไม่ใช้กลวิธีในการแก้ปัญหา

2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเปิดรับประสบการณ์ โดยพิจารณาสิ่งต่างๆ อย่างกว้างขวางหลายแง่มุม
3. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้น ลดความรู้สึกท้อแท้ถอยหมตก่าลังใจต่อสิ่งมีชีวิตใหม่และพร้อมที่จะเลือกดำเนินชีวิตของตนเอง เป็นตัวของตัวเอง สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาหรือเลือกกระทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ในสิ่งที่ใคร่ครวญแล้วว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นที่จะเลือกทางดำเนินชีวิตของตนเอง
4. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเพิ่มขึ้นและพยายามพัฒนาตนเอง
5. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถปฏิบัติภารกิจในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านส่วนตัว การเรียนและการทำงาน

ขั้นตอนในการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

โรเจอร์สได้เสนอขั้นตอนในการให้คำปรึกษาไว้ 12 ประการ ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวควรจะทำเป็นไปอย่างครบครัน แต่ถ้าต้นขั้นอาจสลับกันได้ ดังนี้ (อาภา จันทรสกุล. 2531 : 86-87)

1. มีบุคคลมาขอรับคำปรึกษา
2. ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้รับการชี้แจงให้เข้าใจถึงสภาพการณ์ในการให้คำปรึกษา
3. ผู้ให้คำปรึกษาสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษา ระบายความรู้สึกออกมาอย่างอิสระ โดยเฉพาะความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เขาเผชิญอยู่
4. ผู้ให้คำปรึกษายอมรับ เอาใจใส่และเข้าใจความรู้สึกทางด้านลบของผู้มารับคำปรึกษา
5. เมื่อผู้รับคำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกด้านลบออกมาจนหมดแล้ว แรงขับของความรู้สึกด้านบวกจะตามมา ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการปรับตัวที่ดี
6. ผู้ให้คำปรึกษายอมรับเอาใจใส่และเข้าใจความรู้สึกด้านบวกของผู้รับคำปรึกษา เช่นเดียวกับที่เคยยอมรับและเข้าใจความรู้สึกด้านลบ

151030

192048

7. การหยั่งเห็น (Insight) การเข้าใจตนเอง และการยอมรับตนเอง เป็นส่วนสำคัญต่อไปของกระบวนการทั้งหมด

8. ประสมประสานไปกับขั้นตอนของการหยั่งเห็นคือ กระบวนการทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarification) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจตนเอง เข้าใจตนเอง ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกได้

9. พฤติกรรมทางด้านบวกเริ่มปรากฏเป็นขั้นตอนที่มีนัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

10. การหยั่งเห็นพัฒนาต่อไปอย่างลึกซึ้ง ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น เนื่องจากผู้มารับคำปรึกษาเผชิญและพิจารณาการกระทำของตนเองมากขึ้น

11. ผู้รับคำปรึกษามีพฤติกรรมทางด้านบวกเพิ่มมากขึ้น กลัวการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ น้อยลง มีความเชื่อมั่นที่จะนำตนเองเพิ่มมากขึ้น

12. ผู้รับคำปรึกษา มีความรู้สึกต้องการความช่วยเหลือลดน้อยลง ผู้ให้คำปรึกษาได้รับความต้องการของผู้รับคำปรึกษา และสัมพันธ์ภาพในการให้คำปรึกษาลดลงที่สุดในที่สุด

ในทำนองเดียวกัน แพทเทอร์สัน (Patterson, 1966 : 418-419) ได้แบ่งกระบวนการของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางออกเป็น 7 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นระยะที่ผู้รับคำปรึกษาไม่เต็มใจที่จะพูดเรื่องเกี่ยวกับตนเอง แต่จะสื่อสารกับผู้ให้คำปรึกษาเฉพาะเรื่องทั่วไปก่อน ไม่มีการรับรู้ความรู้สึกหรือปัญหาของตนเอง ยังไม่มีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง

ระยะที่ 2 เริ่มเข้าสู่ระยะที่ผู้รับคำปรึกษาอยู่ในสภาพที่จะเปลี่ยนแปลงโดยการพูดถึงเรื่องราวต่างๆ ที่ยังไม่ใช่เรื่องราวของตนเอง ความรู้สึกบางอย่างเริ่มแสดงออกมา แต่ยังไม่ยอมรับว่าเป็นความรู้สึกหรือปัญหาของตนเอง ระยะนี้ผู้รับคำปรึกษาเริ่มสมัครใจที่จะสื่อสารกับผู้ให้คำปรึกษา

ระยะที่ 3 ผู้รับคำปรึกษาเริ่มแสดงออกอย่างอิสระเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเอง และจะเกี่ยวเนื่องกับสภาพการณ์ของตนเองด้วย จะเล่าความรู้สึกและประสบการณ์

ในอดีตซึ่งมักเป็นด้านลบ มีการยอมรับตนเองน้อย ยังไม่สามารถแยกแยะความรู้สึกได้ชัดเจนนัก แต่เริ่มมีการรับรู้ถึงความขัดแย้งของประสบการณ์

ระยะที่ 4 การยอมรับและความรู้สึกเข้าใจของผู้ให้คำปรึกษาที่แสดงออก ในระยะที่ 3 จะทำให้ผู้รับคำปรึกษา ระบายความรู้สึกและประสบการณ์ในปัจจุบันอย่าง เข้มข้นขึ้น แต่จะมีความรู้สึกไม่แน่ใจ กลัว ลังเลที่จะแสดงออกอยู่บ้าง ระยะนี้เริ่มแยกแยะ ความรู้สึกของตนเองได้มากขึ้น ยอมรับความรู้สึกของตนเองและเริ่มรับผิดชอบปัญหาของตนเอง

ระยะที่ 5 ผู้รับคำปรึกษาจะแสดงความรู้สึกต่างๆ ออกมาอย่างเสรี แต่ยังคง สงสัยและกลัวอยู่ และแม้ว่าจะกลัวและขาดความชัดเจนเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเอง ผู้รับ คำปรึกษาก็สามารถแยกแยะ ยอมรับความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองได้มากขึ้น รับรู้ประสบการณ์ ในปัจจุบันได้ดีขึ้น เผชิญปัญหาของตนเองด้วยความรับผิดชอบ ระยะนี้เป็นระยะที่ผู้มารับ คำปรึกษาเริ่มเป็นตัวของตัวเอง แยกแยะความรู้สึกและประสบการณ์ได้

ระยะที่ 6 ความรู้สึก และประสบการณ์ต่างๆ จะได้รับการยอมรับอย่าง เต็มที่ โดยไม่มีการปฏิเสธหรือต่อต้าน ภาวะของความไม่สอดคล้องระหว่างความคิดเกี่ยวกับ ตนเอง เปลี่ยนมาเป็นการแสดงออกอย่างสอดคล้องกัน การแสดงออกทุกอย่างเป็นไป ตามธรรมชาติ ระยะนี้สำคัญมาก เพราะแสดงว่าความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาจะไม่กลับสู่ ภาวะเดิมอีก

ระยะที่ 7 ผู้รับคำปรึกษาจะเป็นตัวของตัวเองเต็มที่ พร้อมทั้งจะพัฒนาต่อไป โดยสามารถรับรู้ความรู้สึกใหม่ๆ ประสบการณ์ใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว รู้จักตนเองและรับรู้ ประสบการณ์ที่เป็นจริง สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มกับการ ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

(Patterson. 2522 : 176-178) ได้อธิบายถึงความเหมือนและความแตกต่างของการให้คำปรึกษาทั้งสองแบบไว้ว่า ในด้านความเหมือนกันของการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มกับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล คือ มีวัตถุประสงค์เหมือนกันในแง่เพื่อให้ผู้รับ

คำปรึกษาได้พัฒนาตนเอง และมีความเหมือนกันในแง่ของสภาพการณ์ คือ ผู้ให้คำปรึกษา ต้องเข้าใจความรู้สึกของผู้มารับคำปรึกษา ต้องให้การยอมรับและมีความจริงใจต่อผู้มารับคำปรึกษา นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษายังทำหน้าที่ที่เหมือนกัน คือ พยายามส่งเสริมให้ผู้มารับคำปรึกษาได้แสดงความรู้สึกนึกคิดออกมาให้มากที่สุด ในด้านความแตกต่างของการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มกับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลที่สำคัญ คือ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มนั้น ผู้ให้คำปรึกษาต้องสนใจเป็นพิเศษในเรื่องสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มและต้องสนใจสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิกแต่ละคนด้วย สำหรับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลผู้ให้คำปรึกษาจะสนใจเฉพาะสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้มารับคำปรึกษาเท่านั้น ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มสมาชิกทุกคนจะได้รับประสบการณ์ตรงในด้านการฝึก การรับฟัง การยอมรับผู้อื่น การเข้าใจผู้อื่น ได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมของตนที่ไปกระทบกระเทือนผู้อื่น และพฤติกรรมของผู้อื่นที่มีผลต่อตน แล้วหาทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความภูมิใจในหมู่สมาชิกด้วยกัน ซึ่งในการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลไม่ได้ให้ประสบการณ์ในเรื่องนี้ แต่อย่างไรก็ตามไม่สามารถตัดสินลงไปได้ว่าการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มได้ผลดีกว่าการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มประหยัดเวลากว่าการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล เพราะผู้รับคำปรึกษาบางคนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแล้วยังมาขอรับคำปรึกษาเป็นรายบุคคลด้วย

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

งานวิจัยในประเทศ

พเยาว์ พูลเจริญ (2524 : 51) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มกับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามารัตนิต พบว่า นักเรียนที่ได้รับคำให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมีการปรับตัวในภาคปฏิบัติดีกว่านักเรียนที่ได้รับคำให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มานิดา ทองทวี (2526 : 72-75) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชลบุรี "สุขบท" จังหวัดชลบุรี ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการให้

ค่าปริกาษา เป็นกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ค่าปริกาษาเป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ต่อมา อาริรัักษ์ โปธิวัฒน์ (2533 : 122) ได้ทำการศึกษาทดลองเปรียบเทียบผลของการให้ค่าปริกาษาแบบกลุ่มและการให้ค่าปริกาษาแบบรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสัมปอโย จังหวัดศรีสะเกษ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการให้ค่าปริกาษาแบบกลุ่มมีการปรับตัวทางสังคมดีกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ค่าปริกาษาแบบรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยในต่างประเทศ

ซีแมนและแรสกิน (วัชรี ทวีพย์มี. 2533 : 54 ; อ้างอิงมาจาก Seeman and Raskin. 1953) ทำการศึกษาพบว่า ผลจากการให้ค่าปริกาษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางช่วยให้ผู้รับค่าปริกาษาปรับตัวได้ดีขึ้นทั้งทางด้านการศึกษาและการทำงานคือ มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและมีนิสัยในการเรียนดีขึ้น มีนิสัยในการปฏิบัติงานดีขึ้น มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายเพิ่มขึ้น ตลอดจนสามารถปรับปรุงสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน

ไทเลอร์ (จงกล หงสุรพันธ์. 2534 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Tyler. 1961 : 279) ทดลองให้ค่าปริกาษาแบบโรเจอร์สเพื่อพัฒนาความคิดและทัศนคติเกี่ยวกับตนเอง ผลปรากฏว่าหลังจากการให้ค่าปริกาษา กลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีการประเมินค่าพฤติกรรมดีขึ้นกว่าเดิม

ในปี ค.ศ.1967 ทรูเอค และคาร์คานท์ (วัชรี ทวีพย์มี. 2533:54; อ้างอิงมาจาก Truax and Carkh. 1967) ศึกษาพบว่าการจัดสภาพการณ์ที่เหมาะสมให้ผู้รับค่าปริกาษาคือ ยอมรับอย่างปราศจากเงื่อนไข ให้ความอบอุ่น เข้าใจความรู้สึกนึกคิด ช่วยให้ผู้รับค่าปริกาษาสำรวจตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปว่า การให้ค่าปริกาษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางสามารถลดปัญหาทางอารมณ์ สร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยในการปรับตัว มีความคิดและทัศนคติดีขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นคำศัพท์ที่มาจากภาษาลาตินว่า "Aptus" แปลว่า ความโน้มเอียงที่เหมาะสม (Allport. 1967 : 3) และคำว่าทัศนคตินี้ นักวิชาการหลายท่านอาจใช้คำว่า "เจตคติ" ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกัน

ความหมายของทัศนคตินี้ กูด (Good. 1957 : 478) ได้กล่าวว่า ทัศนคติหมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือหนีหรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รักเกลียดกลัว ไม่พอใจต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ แอลพอร์ต (Allport. 1978 : 2526) ที่กล่าวว่า ทัศนคติหมายถึง สภาวะความพร้อมของจิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ อันจะมีผลต่อทิศทางการกระทำของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ และสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง

สุรางค์ จันทน์เอม (2524 : 40) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ สภาวะจิตใจของบุคคลแต่ละคนที่เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ อันมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆ

เดโช สวานานนท์ (2512 : 28) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นลักษณะของบุคลิภาพที่สร้างขึ้นได้ เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางการพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในทำนองเดียวกันนี้ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 193) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้นๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจจะเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าว สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และอิทธิพลของสังคมซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้นๆ

องค์ประกอบของทัศนคติ

เชฟเวอร์ (Shaver, 1977 : 168-170) ได้กล่าวว่า ทัศนคติประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับวัตถุ หรือเหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นด้วย

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เข้ารับรู้ อาจจะเป็นไปในทางดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะเกิดความชอบต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติของบุคคลนั้นก็จะเป็นเปลี่ยนแปลงไปด้วย

การแสดงออกของทัศนคติ

ในเรื่องการแสดงออกของทัศนคตินี้ สมบูรณ์ ชิตวงศ์ (2519 : 14) กล่าวว่า ทัศนคติสามารถแสดงออกให้เห็นได้ในลักษณะความเชื่อ ทำทาง ความคิดเห็น ซึ่งสรุปได้ 3 ลักษณะ คือ

1. ทัศนคติเชิงนิมาน เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ สนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

2. ทัศนคติเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกในลักษณะตรงกันข้ามกับทัศนคติเชิงนิมาน เช่น ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ร่วมมือ ไม่ทำตาม

3. ทัศนคติที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทั้งทัศนคติเชิงนิมานและทัศนคติเชิงนิเสธ แต่อยู่ระหว่างกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เช่น รู้สึกเฉยๆ ไม่ถึงกับชอบหรือไม่ชอบ เป็นต้น

การเกิดทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 91-93) กล่าวถึงแหล่งสำคัญที่ทำให้เกิดทัศนคติไว้ 4 แหล่ง ดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experiences) วิธีการหนึ่งที่เราเรียนรู้ทัศนคติคือ การมีประสบการณ์เฉพาะอย่างกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทัศนคตินั้น เช่น ถ้าเรามีประสบการณ์ที่ดีในการติดต่อบุคคลหนึ่ง เราจะมีความรู้สึกชอบบุคคลนั้น ในทางตรงข้าม ถ้ามีประสบการณ์ไม่ดีก็จะมีความรู้สึกไม่ชอบบุคคลนั้น

2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication from Others) โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลในครอบครัวเช่น เด็กได้รับการสั่งสอนหรือบอกจากผู้ปกครองเสมอว่า การขโมยสิ่งของของคนอื่นไม่ดี เด็กจะมีทัศนคติเช่นนั้น

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Model) ทัศนคติบางอย่างถูกสร้างขึ้นจากการเลียนแบบผู้อื่น เช่น บิดาของนาย ก กลัวเสียงฟ้าร้อง นาย ก ก็มีทัศนคติต่อเสียงฟ้าร้องว่าเป็นสิ่งน่ากลัว

4. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นเนื่องมาจากสถาบัน เช่น โรงเรียน สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา หน่วยงานต่างๆ ฯลฯ สถาบันเหล่านี้จะเป็นทั้งแหล่งที่มา และสิ่งช่วยสนับสนุนให้เกิดทัศนคติบางอย่าง

ลักษณะของทัศนคติ

ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของทัศนคติไว้มากมาย เช่น

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2518 : 100-101) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ มีธรรมชาติและลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของบุคคล ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด คนเราได้รับทัศนคติจากประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต บางครั้งยังได้รับจากการเอาอย่าง ซึ่งเริ่มตั้งแต่เด็กๆ ยังอยู่ในวัยที่มีอายุน้อยๆ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เช่น บิดา มารดา สัตว์เลี้ยงต่างๆ ตลอดจนเพื่อนฝูงของเด็ก มีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติของเด็กในระยะเริ่มต้นทั้งสิ้น

2. บุคคลแต่ละคนย่อมมีทัศนคติต่อสถานการณ์เดียวกันหรือต่อบุคคลเดียวกัน แตกต่างกันไปได้อย่างหลายลักษณะ แล้วแต่ประสบการณ์ของบุคคลนั้น

3. ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น อาจจะเป็นสิ่งที่ถาวรตลอดไป หรือชั่วคราวก็ได้ ทัศนคติบางอย่างอยู่ในสภาพไม่มั่นคงก็พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนทัศนคติที่มั่นคงถาวรย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และบุคลิกภาพของบุคคลมาก และการเปลี่ยนแปลงย่อมทำได้ยาก อย่างไรก็ตาม การแนะนำที่ดีตลอดจนวิธีการสอนที่ดีของครูย่อมทำให้เด็กเปลี่ยนทัศนคติไปในทางที่พึงประสงค์ได้ เช่นเดียวกัน

สำหรับ ส. วาสนา ประมวลกฎหมาย (2524 : 5) ได้สรุปลักษณะของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งการตระเตรียมนี้เป็นการตระเตรียมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้

2. สภาวะความพร้อมที่ตอบสนอง เป็นลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นๆ จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยได้ และบางครั้งไม่มีเหตุผล

3. ทัศนคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะของจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกรู้สึกคิด และเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม

4. ทัศนคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำนายหรืออธิบายทัศนคติได้

5. ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ บุคคลจะมีทัศนคติในเรื่องเดียวกันแตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับอายุ เชื้อชาติปัญหา เป็นต้น

6. ทัศนคติมีความคงที่และแน่นอนพอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ถ้าการเรียนรู้และประสบการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติก็อาจเปลี่ยนแปลงได้

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นไว้ต่างๆ ดังนี้
 เทรนดิส (Traindis. 1979 : 143) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่าสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น การได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลอื่น สื่อมวลชนหรือการได้รับประสบการณ์โดยตรง . ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบทางด้านความคิด ความเข้าใจ และมีผลทำให้องค์ประกอบด้านความรู้สึกและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 84) ที่กล่าวถึงทัศนคติของบุคคลว่าสามารถจะถูกทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี อาจจะโดยวิธีที่บุคคลได้รับข่าวสารต่างๆ ซึ่งข่าวสารนั้นอาจจะมาจากบุคคลอื่น หรือมาจากอุปกรณ์สื่อมวลชนต่าง ๆ ข่าวสารที่ได้รับนี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของทัศนคติทางด้านความรู้ หรือการรับรู้

สำหรับ เอดเวอร์ต (Edwards. 1957 : 200-202) ได้กล่าวถึง ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ 4 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อได้รับการจูงใจใหม่
2. ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์โดยตรง
3. ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อบุคคลได้รับความรู้ใหม่เพิ่มเติมขึ้นและยอมรับในคุณสมบัติหรือสถานการณ์ของสิ่งนั้นๆ
4. ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อมีการกระทำและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงในทำนองเดียวกัน สุกิโย ชิรดากร (2525 : 158-159) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีเปลี่ยนทัศนคติว่าสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. เปลี่ยนส่วนประกอบทางด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) ของผู้เรียน เพราะถ้าทัศนคติทางด้านความรู้เปลี่ยนแปลงก็มีแนวโน้มที่จะทำให้ส่วนประกอบทางด้านความรู้สึก และทางด้านกรกระทำเปลี่ยนแปลงด้วย ทำได้โดย

- 1.1 ใช้วิธีแนะแนว เช่น การอภิปราย ชี้แจง จัดอภิปราย หรือเชิญวิทยากรมาบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนทราบข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

1.2 ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น ผู้สอนรู้ว่าผู้เรียนไม่ชอบวิชาใด เพราะเรียนวิชานั้นไม่เข้าใจ ผู้สอนก็พาผู้เรียนไปชมของจริง วิธีทำจริงๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและอยากเรียนวิชานั้นต่อไป

2. เปลี่ยนโดยใช้ทฤษฎีทางการเรียนรู้ เช่น

2.1 ใช้วิธีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก พาฟลอฟ (Classical Conditioning Learning) ใช้วิธีเชื่อมโยงสิ่งเร้า 2 อย่างขึ้นไป เช่น ต้องการให้ผู้เรียนเห็นโทษของยาเสพติดว่าเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรปฏิบัติ จึงนำคนนิรยาสมาสนิทที่ดูแล้วน่ารังเกียจมากแล้วไปคุยยาเสพติด ทุกครั้งที่ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ก็จะต้องรับรู้โทษของยาเสพติดที่มีคนในภาพน่ารังเกียจมากแล้วทุกครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนเกิดความรู้สึกเชื่อมโยงระหว่างยาเสพติดและโทษของยาเสพติด ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกรังเกียจและกลัว ไม่กล้าแตะต้องยาเสพติด

2.2 ใช้วิธีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของ สกินเนอร์ (Operant Conditioning Learning) วิธีจะทำให้แรงเสริมต่อทัศนคติที่ดีและงดให้แรงเสริมทัศนคติที่ไม่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม ทำได้ดังนี้

2.2.1 ให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ที่เป็นจริง

2.2.2 จำลองสถานการณ์แล้วให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

3. เปลี่ยนแปลงโดยอาศัยอิทธิพลของกลุ่ม (Group Pressure) โดยการให้ผู้เรียนได้เข้าไปร่วมในกลุ่มผู้เรียนที่ทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักว่าการกระทำของตนไม่เหมือนกลุ่ม จึงพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับสมาชิกในกลุ่ม หรืออาจจะใช้วิธีคอกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามก็ได้

นอกจากนี้ ในการสร้างทัศนคติหรือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการเรียน กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 232-233) ได้ให้ความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

1. ให้การแนะนำ โดยพยายามชี้แจง หรืออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งใดๆ อย่างมีเหตุและผล แนะนำแนวทางปฏิบัติต่อการเรียนรู้ให้ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งให้เห็นคุณและโทษของสิ่งนั้นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะชี้ให้เห็นคุณประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีแนวโน้มที่จะตอบสนองในทางบวกต่อสิ่งที่ทำคุณประโยชน์แก่ตนเอง

2. พยายามให้การเสริมแรงที่ตรงกับความถนัดและความต้องการแก่ผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้มีกำลังใจที่จะเรียนรู้มากกว่าการใช้การลงโทษ
3. พยายามให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเอง และมีส่วนรับผิดชอบต่องานนั้นๆ เช่น การสอนหัวข้อบางอย่าง ครูจะแบ่งเป็นกลุ่มให้ผู้เรียนค้นคว้าทดลองด้วยตนเอง ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจ ความภูมิใจต่อบทเรียนนั้นๆ ทำให้ทัศนคติที่เคยไม่ดีต่อบทเรียนนั้นลดลง และในที่สุดกลายเป็นทัศนคติที่ดีได้

และสุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2521 : 82) ได้กล่าวถึงวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักเรียน ดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างแจ่มแจ้ง ถ้าผู้เรียนได้ทราบข้อเท็จจริงทั้งหมด ผู้เรียนอาจเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้
2. โดยเหตุที่อารมณ์มักมีส่วนในการสร้างทัศนคติมาก การให้ผู้เรียนได้ดูภาพยนตร์หรือได้ฟังเรื่องราวที่ยั่วยุอารมณ์ ให้ชอบสิ่งที่เด็กไม่ชอบมาก่อน ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนทัศนคติได้
3. ด้วยเหตุที่สิ่งแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อทัศนคติมาก ดังนั้นถ้าผู้สอนต้องการแก้ไขทัศนคติของผู้เรียน ผู้สอนอาจจัดให้ผู้เรียนได้คบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีทัศนคติดี บางทีผู้เรียนสามารถแก้ไขทัศนคติบางอย่างได้โดยอาศัยการเอาอย่างจากเพื่อน
4. การอ่านหนังสือที่ดีก็ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนทัศนคติได้ในบางโอกาส แต่ผู้สอนต้องคอยอภิปรายกับผู้เรียน และชี้ช่องให้ผู้เรียนมองเห็นจุดสำคัญหลังจากที่ได้อ่านหนังสือแล้ว
5. การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน โดยการกระทำอาจจะช่วยแก้ไขทัศนคติของเด็กได้มาก ในขณะที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์นั้นๆ ผู้สอนจะต้องคอยดูแล และให้ความช่วยเหลืออยู่ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างแจ่มแจ้ง

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ดังนี้

1. ทฤษฎีไม่สอดคล้องทางความคิด
เฟสทิงเจอร์ (เกษิณีย์ สิมหาศาล. 2531 : 43 ; อ้างอิงมาจาก Festinger. 1967) ได้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ โดยอธิบายกับความ

สัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากการปรับตัวของบุคคล 2 ประการ คือ

1.1 เกิดจากความขัดแย้ง เมื่อข้อมูลที่ได้รับเกิดความขัดแย้งขึ้น ทำให้บุคคลเกิดความไม่สบายใจ จะพยายามขจัดความขัดแย้งให้หมดไป โดยการกระตุ้นให้บุคคลมีกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นำทางให้บุคคลมีปฏิกิริยาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

1.2 เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น นอกจากบุคคลจะพยายามลดความขัดแย้งแล้วยังจะพยายามที่จะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ หรือข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้ การลดความขัดแย้งทำได้ 3 วิธี คือ

1. เปลี่ยนการรับรู้และความเข้าใจที่มีต่อพฤติกรรม
2. เปลี่ยนแปลงการรับรู้และความเข้าใจที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
3. เพิ่มความรู้และความเข้าใจใหม่ขึ้น

2. ทฤษฎีสอดคล้องกับความคิด

ไฮเดอริ (กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. 2528 : 204d ; อ้างอิงมาจาก Heidery. 1946) กล่าวว่า สมาชิกในสังคมใดก็ตาม ถ้ามีความรู้สึกสอดคล้องกัน ก็จะสามารถอยู่ด้วยกันได้ แต่ถ้าความรู้สึกไม่สอดคล้องกันเมื่อใด บุคคลต้องเปลี่ยนแปลงความรู้สึกเดิมให้ไปสอดคล้องกับกลุ่มจึงจะอยู่ด้วยกันได้ ความสอดคล้องเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล เป็นการที่ทุกสิ่งทุกอย่างกลมกลืนกัน ไม่มีความกดดัน หรือขัดแย้งทางใดทางหนึ่ง แต่ถ้าเกิดความไม่สอดคล้องขึ้น จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ความสอดคล้องระหว่างความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ จะเกิดขึ้นได้ บุคคลนั้นจะต้องไม่เกิดความขัดแย้ง หรือจะมีความขัดแย้ง แต่ไม่ควรมีมากนัก เพราะจะเกิดการขาดความสมดุลขึ้น

วิธีการลดความขัดแย้งให้อยู่ในภาวะสมดุลโดย

- 2.1 คงทัศนคติเดิมโดยไม่รับข้อมูลใดๆ ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือเลือกรับข้อมูลที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของตน
- 2.2 เปลี่ยนทัศนคติไปจากข้อมูลที่ได้รับ

3. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสังคม

เซอร์รีฟ และ ฮอฟแลนด์ (เกษิเนีย สัมภาษณ์. 2531 ; 45 ; อ้างอิงมาจาก Sherif and Hovland. 1961 : 157-167) ทฤษฎีเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติไม่ขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานของสังคม โดยมีกระบวนการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 บุคคลจะตัดสินใจและวินิจฉัยข้อมูลที่ได้รับโดยเอาความรู้ ชาวสารค่านิยมที่เขาเคยรับมามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

ขั้นที่ 2 ทัศนคติจะเกิดขึ้นภายหลังจากการได้ทำการวินิจฉัยเปรียบเทียบหรือตัดสินใจ

4. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการกระทำ

เลอวิน (เกษิเนีย สัมภาษณ์. 2531 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Lewin. 1947) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมของบุคคล อาจทำได้โดยการสร้างสถานการณ์ให้เกิดการมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มด้วยตนเอง เนื่องจากความคิดเห็นของกลุ่มจะมีผลต่อการปรับเปลี่ยนความคิดเห็นของบุคคล

5. ทฤษฎีการให้แรงเสริม

ฮอฟแลนด์ เจนนิส และเคลเลอร์ (เกษิเนีย สัมภาษณ์. 2531 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Hovland, Janis and Keley. 1953) กล่าวว่า เนื่องจากสถานการณ์แวดล้อมในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทัศนคติก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทัศนคติที่ดีอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้โดยเกิดจากสาเหตุดังนี้

- 5.1 บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยอาศัยแรงจูงใจ
- 5.2 บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยอาศัยการกระทำหรือการปฏิบัติจริง
- 5.3 บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยอาศัยเทคนิคและการกระทำอันเหมาะสม
- 5.4 บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยอาศัยหลักแห่งเหตุผล

จากทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติดังที่กล่าวมาทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้นเป็นสิ่งที่สามารถจัดกระทำให้เกิดขึ้นได้ โดยการให้การเสริมแรง การให้มีส่วนร่วม การให้ความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ ตลอดจนการให้การเรียนรู้สิ่งแวดล้อม

ทางสังคมก็อาจทำให้บุคคลปรับทัศนคติของตนให้เหมาะสมกับสภาวะของสังคม ในตนเอง
 เดียวกันทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชากิจกรรมแนะแนวก็ย่อมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วยวิธีการ
 และกระบวนการต่างๆ เหล่านี้เช่นกัน

เทคนิคการวัดทัศนคติ

ในการสร้างเครื่องมือวัดทัศนคตินั้น สามารถทำได้หลายวิธีซึ่งแตกต่างกันไป
 ได้แก่ การวัดโดยวิธี

1. วิธี Equal Appearing Intervals วิธีนี้ เฮอร์สโตน (Thurstone. 1970 : 128) ได้ใช้วัดทัศนคติของบุคคลโดยอาศัยกฎแห่งการเปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจ (Law of Comparative Judgement) คือ ให้ผู้ตอบตัดสินข้อความที่แสดงถึงทัศนคติต่อ
 สิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า เห็นด้วย (Accepted) หรือไม่เห็นด้วย (Rejected) ในข้อความ
 เหล่านั้นอย่างน้อยเพียงใด โดยให้กลุ่มผู้ตัดสินพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อความที่เสนอมานั้น
 ควรจะอยู่ตรงไหน เมื่อแบ่งเป็น 11 กลุ่มเท่าๆ กัน เมื่อกลุ่มผู้ตัดสินได้พิจารณาตัดสินหมด
 ทุกข้อความแล้วก็นำแต่ละค่ามาหาค่าสเกล (Scale Value) นั่นคือ หาดำแหน่งมัธยฐาน
 ของแต่ละสเกล สำหรับวัดทัศนคติต่อไป

2. วิธี Summated Ratings หรือ Likert Method ซึ่งสร้างขึ้นโดย
 ลีเคอร์ท (Likert. 1970 : 150-151) เป็นวิธีการวัดทัศนคติโดยการนำเอาข้อความที่
 จะใช้วัดทัศนคติไปให้ผู้ตอบลงความเห็นว่ามีควมรู้สึกต่อข้อความเหล่านั้นอย่างไรบ้าง
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แล้วมีการ
 กำหนดคะแนนให้ อาจเป็น 5 4 3 2 หรือ 1 ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางบวก
 (Positive Statement) และอาจเป็น 1 2 3 4 หรือ 5 ตามลำดับ หากเป็นข้อความ
 ในทางลบ (Negative Statement) จากนั้นนำข้อความทั้งหมดไปวิเคราะห์หาค่า
 อำนาจจำแนก (Item Analysis) โดยเลือกข้อความที่สามารถจำแนกกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดี
 และทัศนคติที่ไม่ดีได้ เพื่อนำไปใช้วัดทัศนคติต่อไป

3. วิธี Semantic Differential ของ ออสกูต (Osgood. 1957 :
 189) ซึ่งใช้วิธีนี้เพื่อวัดความหมายของมโนทัศน์ (Concept) ในรูปความหมายของ

คำคุณศัพท์ (adjectives) โดยให้บุคคลทำเครื่องหมายแสดงความคิดเห็นลงไปบนสเกล ซึ่งอยู่ระหว่างคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกับคู่หนึ่งๆ เช่น ดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ ฯลฯ ผู้ตอบจะต้องพิจารณาว่า มโนทัศน์ที่ตนเห็นมีความหมายสอดคล้องกับคู่ศัพท์ในแต่ละสเกล อย่างไรมากน้อยแค่ไหน แล้วกรอกความเห็นลงไปบนสเกล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ระเบียบวิธีวัดทัศนคติของลิเคอร์ท์ ด้วยเหตุผลที่วัด แบบของลิเคอร์ท์นั้น เป็นที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป และในการใช้เนื้อหาของคะแนน 5 ระดับนั้น ช่วยทำให้สามารถหาระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ได้สะดวกกว่าแบบอื่นๆ

ประโยชน์ของการวัดทัศนคติ

ชัยยงค์ ชามรัตน์ (2523 : 17-18) ได้สรุปไว้ว่า ประโยชน์ของการวัดทัศนคติมีดังนี้ คือ

1. วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องด้วยทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่า เขามีความรู้สึกทางด้านที่ดีหรือไม่ดี เกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และ เขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด ทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นจึง เป็นเครื่องทำนายว่า บุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทำนองใดด้วย ฉะนั้นการทราบทัศนคติของบุคคลย่อมช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้นได้ แม้จะไม่ถูกต้องเสมอไปก็ตาม
2. วัดเพื่อหาทางป้องกัน โดยทั่วไปการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดอย่างใดนั้น เป็นสิทธิของเขา แต่การอยู่ด้วยกันด้วยความสงบสุขของสังคม ย่อมจะเป็นไปได้เมื่อผลเมื่องมีทัศนคติต่างๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะ เป็นแนวทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน และ ไม่เกิดความแตกแยกในสังคม
3. วัดเพื่อหาทางแก้ไข ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อเรื่องใด เรื่องหนึ่งอาจแตกต่างกัน ในแต่ในบางเรื่องจำเป็นต้องได้รับความคิดเห็นและทัศนคติที่สอดคล้องกัน เพื่อป้องกันปัญหาข้อขัดแย้งในเรื่องต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น
4. วัดเพื่อเข้าใจสาเหตุและผล ทัศนคติเปรียบเสมือนสาเหตุภายในที่ผลักดันให้บุคคลกระทำสิ่งต่างๆ กัน และสาเหตุภายในหรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้น อาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่างๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของ

บุคคลต่างๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของบุคคลต่างๆ ต่อสาเหตุภายนอกนั้นด้วย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

งานวิจัยในประเทศ

จรีษา วิไลวรรณ (2532 : 90) ได้ทำการศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดลำปาง ผลปรากฏว่า นักศึกษาที่ได้ร่วมกิจกรรมกลุ่มมีเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ สารีณี พงษ์เจริญไทย (2534 : 102) ได้ทำการศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หะชันนา พงษ์ยี่หิ้น (2530 : 50-56) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบสถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยมากขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

โคแกน และ เลวิน (Cogan and Lewin, 1958 : 135-139) ได้ศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์แบบอบอุ่นเป็นมิตร ระหว่างครูและนักเรียน จะทำให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้น ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์ดีต่อกันมากเท่าไร จะทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและศรัทธาในตัวครูมากเพียงนั้น

โคเวล และ เอ็นทวิสเซล (คีริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์, 2531 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Cowell and Entwistle, 1971 : 85-89) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีวิธีการเรียนและทัศนคติดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการใช้วิธีการต่างๆ เช่น การใช้กิจกรรมกลุ่ม การใช้สถานการณ์จำลอง เป็นต้น และ

บุคคลสามารถเสริมสร้างทัศนคติให้ดีขึ้นได้ โดยอาศัยเทคนิคและวิธีการของการปรับเปลี่ยนทัศนคติ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนว

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนว

เนื่องจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 ได้มีหลักการและเป้าหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักการและเป้าหมายของการแนะแนวหรือในแง่กระบวนการและลักษณะการให้บริการ โดยมุ่งให้นักเรียนสำรวจตัวเองและตัดสินใจเลือกเรียนตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียนได้พัฒนาทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ วิชาชีพ และการปรับปรุงบุคลิกภาพ โดยเฉพาะลักษณะนิสัยหรือความประพฤติ (ธีระ ชัยยุทธธรรม 2525 : 48) ดังนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องจัดให้มีกิจกรรมแนะแนวอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ตลอดเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน และกิจกรรมแนะแนวที่จัดขึ้นนี้จะต้องครอบคลุม 3 ด้านของการแนะแนว คือ แนะนำการศึกษา แนะนำอาชีพ แนะนำบุคลิกภาพและการปรับตน (กรมสามัญศึกษา. 2522 : คำนำ) ซึ่งการสอนแนะแนวในโรงเรียนจัดเป็นส่วนหนึ่งของบริการแนะแนว โดยมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติทั้งหมดคือ การแนะนำนักเรียนในรูปของการแนะแนวหมู่และรายบุคคล ในด้านงานบริหารของโรงเรียน ด้านการเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ความเข้าใจ บุคลิกภาพและการปฏิบัติตนในสังคม ตลอดจนเป็นสะพานเชื่อมโยงนำนักเรียนมารับบริการให้คำปรึกษา และมาใช้บริการแนะแนวจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และเข้าใจผู้อื่นให้มากที่สุด (จำเนียร ช่วงโชติ, 2521 : 117) สอดคล้องกับ ฟีโล แยมมาม เหลือ (2521 : 6) ที่กล่าวว่า วิชากิจกรรมแนะแนวเป็นวิชาที่ว่าด้วยการบริการข่าวสารและให้ข้อมูลเพื่อจะช่วยให้เด็กเรียนมีโอกาสได้รู้จักตนเองอย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อเตรียมการศึกษาและเลือกอาชีพในอนาคต

ในส่วนของกิจกรรมต่างๆ ในช่วงโมงกิจกรรมแนะแนวนั้น ประเสริฐ วิเศษกิจ (2524 : 2) ได้เสนอรูปแบบของการจัดไว้มากมายหลายวิธีเช่น การบรรยายเนื้อหาและสาระสำคัญต่างๆ ตามหัวข้อที่เรียนในแต่ละครั้ง การใช้เกม และการละเล่นต่างๆ การ

อภิปรายและได้เวลาที่ การแสดงบทบาทสมมติ การชมภาพยนตร์หรือสไลด์ต่าง ๆ การปฏิบัติ หรือเลียนแบบความจริง การรายงานทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล รวมทั้งการใช้เทคนิค กิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ นอกจากนี้ ในการประเมินผลการสอนกิจกรรมแนะแนวนี้ สมเจตน์ อภิมณฑ์รักษา (2527 : 2) กล่าวว่า วิชากิจกรรมแนะแนวนี้ไม่มีหน่วยการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ต้องพิจารณาในแง่การ เกิดความรู้ ความเข้าใจ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งถือเสมือนการวัดผลเชิงพฤติกรรมในตัวนักเรียนว่า เรียนรู้ในข้อมูลต่างๆ หรือไม่ นอกจากนี้ ยังตรวจสอบจากเวลาเรียนที่นักเรียนเข้าเรียนว่าครบถึง 80% ของเวลาเรียน จึงนับว่า ผ่านในชั่วโมงนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า วิชากิจกรรมแนะแนวเป็นวิชาหนึ่งที่ถูก กำหนดให้อยู่ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เพื่อมุ่งให้นักเรียนได้รู้จัก สำรวจตนเอง ทางด้านความสนใจ ความถนัด รวมถึงบุคลิกภาพของตัวเองในทุกๆ ด้าน นักเรียนจะต้องเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตัวเอง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวิชากิจกรรมแนะแนวเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นควรส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานี้เพื่อประโยชน์ของตัวนักเรียนเอง

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนว

สมพร นาคานาคินทร์ (2525 : 56-84) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหา การสอนวิชากิจกรรมแนะแนวของครูแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 7 พบว่า ปัญหาที่ครูแนะแนวประสบจากการสอนวิชากิจกรรมแนะแนวได้แก่ 1) จำนวนครูแนะแนวมีน้อย ทำให้เกิดปัญหาการจัดสอนวิชากิจกรรมแนะแนว 2) ครูฝ่ายอื่นๆ และนักเรียนมักขอคาบวิชากิจกรรมแนะแนวไปทำกิจกรรมอื่นหรือสอนวิชาอื่นที่สอนไม่ทัน 3) หลักสูตรกำหนดจุดมุ่งหมายยากเกินไปไม่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในท้องถิ่น 4) เนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวในโครงการสอนและคู่มือครูแนะแนวปฏิบัติตามได้ยาก 5) ครูแนะแนวไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชากิจกรรมแนะแนวจึงขาดทักษะในการสอน 6) ครูที่สอนวิชากิจกรรมแนะแนวสอนด้วยความฝืนใจ และ 7) ในชั่วโมงสอนวิชากิจกรรมแนะแนวนักเรียนไม่สนใจเนื้อหา

ธีรพันธุ์ คณาวิง (2527 :80-88) ได้ศึกษาถึงความต้องการด้านเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษานพบว่าความต้องการด้านเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพข้าราชการ นักเรียนที่ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับประถมศึกษาและนักเรียนที่ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ต่างก็มีความต้องการเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวในเรื่องการเตรียมตัวสอบ ปลายภาค และเรียนเก่งเรียนอย่างไร

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนวมีอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นปัญหาของครูแนะแนวในด้านการสอน ปัญหาหลักสูตร และปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเอง โดยเฉพาะตัวของนักเรียนที่ยังมีความต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือในด้านการศึกษาต่อและการรู้จักตนเอง ต้องการที่จะพัฒนาตนเอง วิชากิจกรรมแนะแนวเป็นวิชาหนึ่งที่จะช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนตามความต้องการของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนสภาราจีน จังหวัดตรัง ที่มีคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 95 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนสภาราจีน จังหวัดตรัง ที่มีคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ที่สมัครใจเข้าร่วม การทดลองและได้รับการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราจีน จังหวัดตรัง จำนวน 380 คนตอบ แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากนั้นนำคะแนนมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย แล้วคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา ได้จำนวน 95 คน
2. ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจนักเรียนที่จะเข้าร่วมทดลองที่ได้จากการคัดเลือกในข้อ 1 ปรากฏว่านักเรียนสมัครทุกคน ผู้วิจัยจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 16 คน

3. ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งจากนักเรียนจำนวน 16 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีดังนี้

1. แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่ม
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล

1. แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชากิจกรรม

แนะแนว

1.2 สร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นข้อความเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก และความตั้งใจที่จะกระทำต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวครอบคลุมด้านต่างๆ เช่น ด้านเนื้อหาของวิชา วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งเป็นแบบลิเคอร์ท (Likert Type) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.3 นำแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดนิทัศน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิทธิ์พันธุ์ และอาจารย์อรุณศรี กุมภทตรวจสอบเพื่อปรับปรุงและคัดเลือกข้อความให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวิเชียรมาตุ จังหวัดตรัง จำนวน 100 คนที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าจำแนกรายข้อด้วย t-test โดย

ใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต่ำกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาจัดเรียงลำดับจากสูงที่สุดมาซึ่งต่ำสุดและคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไว้ใช้ในการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า t ระหว่าง 2.10-6.68 จำนวน 39 ข้อ

1.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วจาก 1-4 จำนวน 39 ข้อมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84

ตัวอย่างแบบสอบถามที่คัดเลือกร่วมกับการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบให้ตรงกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นจริง โดยเขียนเครื่องหมายถูก (/) ในช่องหลังข้อความที่มีกำหนดไว้ให้ 5 ระดับ ข้อมูลที่ได้จะไม่เกิดผลเสียต่อตัวนักเรียน และข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

ก. ด้านความคิด

คำอธิบาย

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนบ้างก้ำกึ่งกันอยู่
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวด้านความคิด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	นักเรียนคิดว่าวิชา กิจกรรมแนะแนวช่วย พัฒนามุขลึกลับของ คนเราอย่างมาก					

๗. ด้านความรู้สึก

คำอธิบาย

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวด้านความรู้สึก

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
00	นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่าย กับเนื้อหาวิชา กิจกรรมแนะแนว					

ค. ด้านความตั้งใจที่จะกระทำคำอธิบาย

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะกระทำทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะกระทำมากเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะกระทำบ้าง ไม่กระทำบ้าง
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะกระทำน้อยครั้งมาก
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะกระทำแทบจะไม่กระทำเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวด้านความตั้งใจที่จะกระทำ

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
000	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นคาบวิชากิจกรรมแนะแนว					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นานๆ ครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	น้อยครั้งที่สุด	ให้	1	คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางลบให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความทางบวก

2. โปรแกรมให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม ตลอดจนประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติให้คำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทาง กำหนดขั้นตอนสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง ให้เหมาะสมกับ ลักษณะปัญหาและผู้รับคำปรึกษา

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนชุดเดิม ตรวจสอบให้สอดคล้องกับนิยามวันทำงาน ตลอดจน วิธีการและเวลาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้วในข้อ 2.2 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มหนึ่งจำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม ผู้วิจัยใช้ เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที คือ ในวันศุกร์ เวลา 16.00 - 17.30 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล ตลอดจนประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติให้คำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทาง กำหนดขั้นตอนสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล ให้เหมาะสมกับลักษณะปัญหาและผู้รับคำปรึกษา

3.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนชุดเดิม ตรวจสอบ พิจารณาให้สอดคล้องกับ นิยามศัพท์เฉพาะ ตลอดจนวิธีการและเวลาที่ใช้ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยิตบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล ที่แก้ไขตามข้อ 3.2 มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มหนึ่ง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษา แบบยืดหยุ่น เป็นรายบุคคล ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 2 คน คนละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี เวลา 07.00 - 07.50 น. และเวลา 16.00 - 16.50 น. สลับกันไปในแต่ละสัปดาห์ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Group Pretest - Posttest Design (ชูศรี วะศิริตนะ. 2528 : 77) ดังแสดงในตาราง 1 ตารางที่ 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
(R) _{E1}	T _{1E1}	X ₁	T _{2E1}
(R) _{E2}	T _{1E2}	X ₂	T _{2E2}

ความหมายของสัญลักษณ์

(R) _{E1}	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 1
(R) _{E2}	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 2
T _{1E1}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลองที่ 1
T _{1E2}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลองที่ 2
X ₁	แทน	การให้คำปรึกษาแบบยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มซึ่งใช้ใน กลุ่มทดลองที่ 1
X ₂	แทน	การให้คำปรึกษาแบบยืดหยุ่นเป็นรายบุคคลซึ่งใช้ใน กลุ่มทดลองที่ 2

T_{2E1} แทน ทดสอบหลังในกลุ่มทดลองที่ 1

T_{2E2} แทน ทดสอบหลังในกลุ่มทดลองที่ 2

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ก่อนทดลอง ผู้วิจัยวัดทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ทั้งกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสกลราชินี จังหวัดตรัง ด้วยแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง (Pretest)

2. ขณะทดลองผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ในวันศุกร์ เวลา 16.00 – 17.30 น. ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันศุกร์ที่ 31 ธันวาคม 2536

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 8 คน คนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที คือในวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี เวลา 07.00 – 07.50 น. และเวลา 16.00 – 16.50 น. สลับกันไปในแต่ละสัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2536

3. หลังการทดลองผู้วิจัยวัดทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบสอบถามชุดเดียวกับฉบับที่สอบก่อนทดลอง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังทดลอง (Posttest)

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

2. วิเคราะห์ทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว โดยใช้การทดลองค่าที (t-test) แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185-186)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170-171)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91-97)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของแมน วิทนี (The Mann-Whitney U test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120-128)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	มัธยฐานของทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
Q. D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว
Mdn _(diff)	แทน	มัธยฐานของทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ที่สูงขึ้น
Q. D. _(diff)	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวที่สูงขึ้น
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน-วิทนี
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียน ก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม
2. เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียน ก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

3. เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล

ดังแสดงในตาราง 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

ตาราง 2 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

กลุ่มทดลองที่ 1	N	Mdn	Q.D	T
ก่อนการทดลอง :	8	111.83	0.91	
หลังการทดลอง	8	140.50	8.34	0**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า ภายหลังจากการทดลอง ทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 1

ตาราง 3 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชาชีพกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนไม่กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

กลุ่มทดลองที่ 2	N	Mdn	Q.D	T
ก่อนการทดลอง	8	111.5	3	
หลังการทดลอง	8	146.5	7.5	0**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า ภายหลังจากการทดลอง ทัศนคติต่อการเรียนวิชาชีพกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชาชีพกิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลเมื่อสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 2

ตาราง 4 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _(diff)	Q.D _(diff)	U
กลุ่มทดลองที่ 1	8	32	3.5	26.5
กลุ่มทดลองที่ 2	8	32	11.5	

จากตาราง 4 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มและนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคลมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 3

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียน วิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราชนี จังหวัดตรัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนก่อน และหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนก่อน และหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มและรายบุคคล

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม
2. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยัติบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มและรายบุคคลมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราษี จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2536 ที่มีคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 95 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราษี จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2536 ที่มีคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ที่สมัครใจเข้าร่วม การทดลองและได้รับการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีดังนี้

1. แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่ม
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนทดลองผู้วิจัยวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว ทั้ง กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ด้วยแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง (Pretest)

2. ระยะเวลา: ผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2536 มีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง ในวันศุกร์ เวลา 15.30-17.00 น. ตั้งแต่วันศุกร์ที่ 19 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันศุกร์ที่ 31 ธันวาคม 2536

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 2 คน คนละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี เวลา 07.00-07.50 น. และเวลา 15.30-16.20 น. สลับกันไปในแต่ละสัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2536

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ทั้งกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ด้วยแบบสอบถามชุดเดียวกับฉบับที่สอบก่อนทดลองแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังทดลอง (Posttest)

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ 3 ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม
2. วิเคราะห์ทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มและรายบุคคล

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มและรายบุคคลมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้พัฒนาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวได้ ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวต่ำ โดยให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มได้ระบายความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวออกมาอย่างเสรีภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ใจกว้าง และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่ม จะช่วยให้สมาชิกเกิดความรู้สึกยอมรับซึ่งกันและกัน เข้าใจกัน เกิดความมั่นใจที่จะเปิดเผยตนเองต่อกลุ่มและรับฟังปัญหาของผู้อื่น มีการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้สมาชิกในกลุ่มได้สำรวจตนเองและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เข้าใจปัญหา สามารถตัดสินใจร่วมกัน แก้ไขปัญหา และเรียนรู้ที่จะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากกลุ่มไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาทัศนคติของตนเองที่มีต่อ

การเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ ศิริรัตน์ ภูัสกลเจริญศักดิ์ (2530:73) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มสามารถนำมาใช้พัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนได้

2. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคลเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาพัฒนาใช้ในการพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคล เป็นกระบวนการช่วยเหลือเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนที่มีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวต่ำ โดยที่นักเรียนได้ระบายความรู้สึกและแสดงออกถึงความคิดเห็นโดยปราศจากความกดดันใด ๆ เพื่อให้เขาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของซีแมนและแรสกิน (วัชรีย์ ทรัพย์มี .2533:54 อ้างอิงมาจาก Seeman and Raskin, 1953) ที่ศึกษาพบว่า ผลจากการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางแบบรายบุคคล ช่วยให้นักเรียนมีนิสัยทางการเรียนดีขึ้น

จากการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล สามารถนำมาใช้พัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนได้

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มและรายบุคคลมีทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้น ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

3.1 จุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาทั้ง 2 วิธีมีจุดมุ่งหมายที่เหมือนกันคือ เพื่อพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดึงความคิดเห็นของ เคลแมน (Kelman. 1963:399-432) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มก็เพื่อให้บุคคลได้รู้จักตนเอง รู้จักปรับตัวและพัฒนาตนเอง อีกทั้งยังช่วยเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของตนไปในแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับหลักสำคัญ

ของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มของ ไตเออร์ และ เวรียน (Dyer and Vriend, 1975: 136-142) ได้กล่าวไว้ว่าในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มนั้นสมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และให้โอกาสสมาชิกได้เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด เพื่อช่วยให้สมาชิกได้รู้จักตนเองและสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้ ดังนั้นเมื่อทุกคนต่างได้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ดังตาราง 2 และ ตาราง 3 ผลของการให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีจึงไม่แตกต่างกัน

3.2 วิธีดำเนินการทดลอง ในการให้คำปรึกษาทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล แม้ว่าจะมีวิธีการการให้คำปรึกษาที่แตกต่างกัน แต่ผู้วิจัยมุ่งจะให้บรรลุผลทั้ง 2 วิธี อีกทั้ง ทฤษฎีที่ใช้ในการดำเนินการทดลองก็เป็นทฤษฎีเดียวกัน คือ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) ความทฤษฎีนี้เชื่อว่า มนุษย์มีความสามารถและมีคุณค่า มีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเอง สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองและพึ่งตัวเองได้ (วิชรี ทรัพย์มี .2533:39-40) ส่วนในด้านการจัดสภาพการณ์นั้นผู้วิจัยได้จัดสภาพการณ์ที่เหมาะสม มีสถานที่เป็นส่วนตัวและเป็นกันเอง และได้ให้ความสนใจแก่นักเรียนทุกคนในขณะที่ให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนรู้สึกคุ้นเคยไว้วางใจมั่นใจ และได้รับการยอมรับภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่นและการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ผลสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของเพเออร์ พูลเจริญ (2524 : 52) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวในภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลโรงพยาบาลรามารัตน์ ผลปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลมีการปรับตัวในภาคปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มและรายบุคคลสามารถนำมาพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนได้ทั้งสองวิธี แต่ถ้าเปรียบเทียบการให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีแล้วพบว่า ทั้งสองวิธีสามารถนำมาพัฒนาทัศนคติของนักเรียนได้ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ครูแนะแนว ให้สามารถนำเทคนิคต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางทั้ง เป็นกลุ่มและรายบุคคล เพื่อพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ในเวลาอันจำกัดผู้ให้คำปรึกษาอาจเลือกใช้การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแทนการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการประหยัดเวลา เพราะจากผลการวิจัยพบว่า การให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีนี้สามารถนำไปใช้พัฒนาทัศนคติที่มีการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวได้ไม่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการทดลองเปรียบเทียบการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มและรายบุคคล เพื่อพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากวิชา กิจกรรมแนะแนว หรือเปรียบเทียบการให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีนี้ในการพัฒนาทัศนคติในด้านอื่นๆ

2.2 ควรมีการทดลองเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคล เป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียน ในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด

2.3 ควรมีการทดลองการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล โดยใช้เวลาในการทดลองน้อยกว่า 7 สัปดาห์

גדרת המונחים

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสว่างษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดชา, 2528.
- เกษีย สิมพาศาล. ผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติใน
การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทยาตาม
จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา
- คมเพชร จิตรศุภกุล. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
_____. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
2530.
- จงกล หงส์พันธ์. ผลการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สที่มีต่อการปรับตัวในครอบครัวของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร เมืองนันทยา จังหวัด
ชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา
- จรรยา วิไลวรรณ. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาผลศึกษาของนักศึกษา
ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา
- จำเนียร ช่วงโชติ. การฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะแนวและให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2527.
- จำเนียร ช่วงโชติ และ นวลศิริ เปาโรหิตย์. เทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. "จิตวิทยาพื้นฐานในการให้คำปรึกษา," ใน จิตวิทยาและ
สังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. หน้า 725-768. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ชัยยงค์ ชามรัตน์. เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาเอกสุขศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- เดโช สวานานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2512.
- ทองเรียน อมรัชกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิษณุโลก : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520.
- ธีรพันธ์ คงนางวัง. ความต้องการด้านเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัดสำเนา.
- ธีระ ชัยยุทธยรรยง. "ข้อคิดในการจัดกิจกรรมแนะแนว," วารสารแนะแนว. 16 : 48-53. สิงหาคม - กันยายน 2525.
- _____. "ชั่วโมงกิจกรรมแนะแนวนั้นสำคัญไฉน," วารสารแนะแนว. 104 : 72-73 เมษายน - พฤษภาคม 2529.
- นันทิกา แยมส์รวล. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษาแนะแนว. นครปฐม : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์, 2533.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ประเสริฐ วิเศษกิจ. "การจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงแนะแนว," เอกสารประกอบการอบรมแนะแนวมัธยม. กรุงเทพฯ, 2524. อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์, 2529.

- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภาน. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร,
2525.
- _____. การแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร,ม.ป.ป.
- พจน์ สะเพียรชัย. "คุณภาพเยาวชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 17 : 7-8 ธันวาคม 2525 - มกราคม 2526.
- ✓ พเยาว์ พูลเจริญ. เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับแบบรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษานายบาล โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
อัสสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- พัชรวิวัลย์ กำเนิดเพชร. "การแนะแนวและการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่," เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ. ศูนย์การให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
อัสสำเนา.
- พิไล แยมงามเหลือ. คู่มือครูวิชากิจกรรมสำรวจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- แพทเทอร์สัน, ซี. เอส. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. แปลจาก An Introduction to Counseling in the school. โดย
วัชรีย์ ทรัพย์มี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- ✓ มานิตา ทองทวี. การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัสสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิชาทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพรจำกัด, 2531.

- วัชรีย์ ททรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์-
ภาพการพิมพ์, 2533.
- _____. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา-
พานิช, 2522.
- วัชรีย์ ธวัชคำ. จิตวิทยาแนะแนวให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2524.
- ศิริบุรณ์ สายโกศลม. กลวิธีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- ศิริรัตน์ กุศลกุลเจริญศักดิ์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.
- สมเจตน์ อภิมณฑ์รักษา. การสอนกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- สมบัติ ชิตพงศ์. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการ
ศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- สมพร นาคนาคินทร์. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการสอนวิชากิจกรรมแนะแนวของครู
แนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตการศึกษา 7. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ส. วาสนา ประवालพฤษ์. "ทัศนคติในแง่ของจิตวิทยา," วัดผลการศึกษา. 2(2) :
1-6 ; กันยายน - ธันวาคม 2524.
- สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์ คู่มือแนะแนว ม.2 สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
2522.
- สาริณี พงษ์เจริญไทย. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชาย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
อัดสำเนา.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. หลักการศึกษาคติวิทยาหลักการสอน.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรววิทยา, 2518.

_____ . จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2521.

สมัยยี่ ฉัตรดากร. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2525.

สุรางค์ จันทน์เอม. สุขวิทยาจิต. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2524.

หะชันน่า พงษ์ชัยหล้า. การศึกษาผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

อภาภ จันทรสกุล. ทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

อารยา จิยะจันทน์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ที่มีต่ออารมณ์

เศร้าของผู้สูงอายุในคลินิกผู้สูงอายุ ศูนย์บริการสาธารณสุข 24 บางเขน

กรุงเทพฯ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

✓ อาริรักษ์ โภธิวัฒน์. เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อ

การปรับตัวทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533. อัดสำเนา.

Allport, Gardon W. Attitude Theory and Measurement. New York : John Wiley and Son, 1967.

_____ . "The Handbook of Social Psychology," in The Nature of Attitudes and Attitude Change. p. 142. Massachusetts : Welsley Publishing Co., 1978.

Cogan, Morris L. and Levin Harry. "Studies of Teacher's Behavior," The Journal of Experimental Education. 26(3) : 1235-139 ; January, 1958.

Crow, Alice and Lester D. Crow. An Introduction to Guidance : Principles and Practices. New York : American Book Company, 1962.

- Dyer, Wayne W. and John Vriend. Counseling Technique that Work : Applications to Individual and Group Counseling. Washington : AFGA Press, 1973.
- Edward, Allen Louis. Techniques of Attitude Scale Construction. New York : Appleton - Century - Crofts, 1957.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Company, 1957.
- Hansen, James C., Richard W. Warner and Elsie M. Smith. Group Counseling : Theory and Process. Chicago : Rand McNally College Publishing Company, 1976.
- Kelman, H. C. "The role of the Group in the Induction of Therapeutic Change," International Journal of Group Psychotherapy. 13 : 399-432; 1963.
- Likert, Renie. A Technique for the Measurement of Attitude Chicago : Rand Mc Nally Company, 1970.
- Mahler, Clarenee A. Group Counseling in School. Boston, Houghton Mifflin Company, 1969.
- Ohlsen, Merle M. Group Counseling. 2nd ed. New York : Holt Rinehart and Winstond, Inc., 1977.
- Osgood, Charles E., George I. Suci and Percy H. Tannenbaum. The Measurement of Meaning. Urbana : University of Illinois Press, 1957.
- Patterson, C.H. Counseling the Emotionally Disturbed. New York : Haper and Row Publishers, 1966.
- Perez, Joseph F. Counseling : Theory and Practice. Massachusetta : Addison - Wesley, 1965.

- Rogers, Carl R. Counseling And Psychotherapy. Massachusetta :
The Riberside Press, 1942.
- Shaver, Kelly G. Principles of Social Psychology. Cambridge :
Winthrop Publishers, 1977.
- Thurstone, L.L. Attitude Measurement. Chicago : Rand Mc Nally
and Company, 1970.
- Traindis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York :
John Wiley and Sons, 1971.
- Williamson, E.G. and J.D. Roley. Counseling and Discipline.
New York : McGraw - Hill Book Company Inc., 1949.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
3. ค่าคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาชีพกิจกรรมแนะแนว

คำชี้แจง ขอให้ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบให้ตรงกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย (/) ในช่องหลังข้อความ ที่มีกำหนดไว้ให้ โดยแบ่งน้ำหนักไว้ 5 ระดับ ในการตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่ทำให้นักเรียนเกิดผลเสียใด ๆ แต่จะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

ก. ด้านความคิด

คำอธิบาย

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนบ้างก้ำกึ่งกันอยู่
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาชีพกิจกรรมแนะแนวด้านความคิด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	วิชาชีพกิจกรรมแนะแนวช่วยพัฒนา บุคลิกภาพของนักเรียนอย่างมาก					
2	ควรระยกเลิกการเรียนวิชาชีพกิจกรรม แนะแนว					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3	3 วิชากิจกรรมแนะแนวมีเนื้อหาซ้ำซาก					
4	4 ควรให้คะแนนในวิชากิจกรรมแนะแนว					
5	5 ผู้ที่เป็นนักเรียนดีเด่นของโรงเรียนไม่ จำเป็นต้องเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว					
6	6 ห้องเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวคับแคบ และแออัด					
7	7 ครูผู้สอนวิชากิจกรรมแนะแนวเตรียม อุปกรณ์การสอนพร้อมเสมอ					
8	8 เนื้อหาของวิชากิจกรรมแนะแนวสอน ให้ข้าพเจ้ารู้จักตนเองมากขึ้น					
9	9 ไม่ว่าจะครูแนะแนวจะใช้วิธีการสอนดี อย่างไร ก็จะไม่ได้ผลถ้าขาดความ ร่วมมือจากนักเรียนทุกคน					
10	10 ไม่มีวิชาใดที่จะสอนให้ข้าพเจ้ารู้จัก ตนเองมากขึ้นเท่ากับวิชากิจกรรม แนะแนว					

ข. ด้านความรู้ลึก

คำอธิบาย

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความรู้ลึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความรู้ลึกของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความรู้ลึกของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความรู้ลึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับความรู้ลึกของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวด้านความรู้ลึก

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน- กลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจที่เรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว					
12	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเนื้อหาวิชา กิจกรรมแนะแนว					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าวิชากิจกรรมแนะแนว เป็นวิชาที่น่าสนใจ					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอารมณ์ไม่ค่อยดีเมื่อ เพื่อนร่วมชั้นเรียนส่งเสียงรบกวนใน คาบวิชากิจกรรมแนะแนว					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายบรรยากาศใน ห้องเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวจน อยากจะออกไปนอกห้อง					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน- กลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานกับการสอนของครูแนะแนว					
17	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจเมื่อถึงคาบเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว					
18	ข้าพเจ้ารู้สึกง่วงนอน เมื่อครูแนะแนวสอนเนื้อหาที่ทราบดีอยู่แล้ว					
19	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ใจเมื่อทราบว่าจะต้องเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวไปจนกว่าจะจบการศึกษาชั้นมัธยมปลาย					
20	ถ้าไม่มีวิชากิจกรรมแนะแนว ข้าพเจ้าจะรู้สึกสบายใจ					
21	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวคุ้มค่า					
22	ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจที่ครูแนะแนวเลือกให้แสดงกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน					
23	ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าจะต้องนำอุปกรณ์อะไรมาบ้าง ในการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว					
24	ข้าพเจ้ารู้สึกสงสัยว่าเหตุใดจึงต้องเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว					
25	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าวิชากิจกรรมแนะแนวไม่จำเป็นต้องเรียนก็ได้					

ค. ด้านความตั้งใจที่จะกระทำ

คำอธิบาย

- เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจที่จะกระทำทุกครั้ง
- บ่อยครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะทำมากเกือบทุกครั้ง
- บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะทำบ้างไม่กระทำบ้างก็ได้
- นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะทำน้อยครั้งมาก
- น้อยครั้งที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจจะทำจะไม่กระทำเลย

แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวด้านความตั้งใจที่จะกระทำ

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
26	ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในคาบวิชากิจกรรมแนะแนว					
27	ข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะนำความรู้ที่เรียนวิชากิจกรรมแนะแนวไปทำให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง					
28	ข้าพเจ้าก่อนการเรียนการสอนของครูแนะแนวโดยการคุยเสียงดัง					
29	ข้าพเจ้าหาทางออกไปนอกห้องเรียนเมื่อรู้สึกเบื่อเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนว					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
30	ข้าพเจ้าจะค้นคว้าหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชากิจกรรมแนะแนวมาอ่าน					
31	ข้าพเจ้าจะเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนถึงคาบวิชากิจกรรมแนะแนว					
32	ข้าพเจ้ามักจะเตือนเพื่อน ๆ มิให้นำวิชาอื่นมาทำในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว					
33	ข้าพเจ้าจะขอพบครูแนะแนวเป็นการส่วนตัวเมื่อมีเรื่องจะปรึกษา					
34	ข้าพเจ้าเสนอตัวแสดงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูแนะแนวจัดขึ้น					
35	ข้าพเจ้าไม่คุยกับเพื่อนในคาบวิชากิจกรรมแนะแนว					
36	ข้าพเจ้าอ่านเอกสารหรือบทความที่ครูแนะแนวแจกให้ในคาบวิชากิจกรรมแนะแนว					
37	ข้าพเจ้าแอบหลับในคาบวิชากิจกรรมแนะแนว					
38	ข้าพเจ้าพยายามหาโอกาสไม่เข้าเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว					
39	ถ้าข้าพเจ้าเลือกวิชาเรียนได้ ข้าพเจ้าไม่เลือกวิชากิจกรรมแนะแนว					

ตาราง 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาชีพกรรมแนะแนว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
	<u>ก.ด้านความคิด (10)</u>	20	4.59
1	2.81	21	5.79
2	4.58	22	4.22
3	3.54	23	4.46
4	2.31	24	2.61
5	2.65	25	5.64
6	2.10		<u>ค.ด้านความตั้งใจที่จะกระทำ (14)</u>
7	2.25	26	2.45
8	2.12	27	4.57
9	2.12	28	2.84
10	2.51	29	3.31
	<u>ข.ด้านความรู้สึก (15)</u>	30	2.31
11	5.91	31	4.69
12	6.12	32	4.08
13	5.36	33	2.43
14	4.04	34	2.25
15	2.78	35	3.05
16	5.31	36	2.96
17	6.20	37	4.19
18	3.24	38	5.03
19	6.68	39	4.54

ค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.84$

ค่าอำนาจจำแนก (t) = 2.10-6.68

ตาราง 6 แสดงคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	110	138
2	112	155
3	108	140
4	118	138
5	110	142
6	116	155
7	112	138
8	112	147

ตาราง 7 แสดงคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	111	143
2	108	138
3	108	154
4	116	148
5	112	153
6	111	162
7	114	136
8	116	146

ภาคผนวก ข

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มสำหรับกลุ่มทดลองที่ 1
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคลสำหรับกลุ่มทดลองที่ 2

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มสำหรับกลุ่มทดลองที่ 1

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1.	ปฐมนิเทศและ เริ่มต้นให้คำ ปรึกษา	<p>1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความอบอุ่นคุ้นเคยปลอดภัยและไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา</p> <p>2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทราบกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่ม รวมทั้งโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม</p> <p>3. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มระบายความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว</p>	<p>1. ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มทุกคนแนะนำตนเอง</p> <p>2. แจกกระดาษขาว 1 แผ่น และดินสอ 1 แท่ง ให้สมาชิกแต่ละคน</p> <p>3. ให้สมาชิกเขียนความฝันอันสูงสุดของตนเองลงในกระดาษ โดยไม่ให้สมาชิกคนอื่นเห็น</p> <p>4. เมื่อสมาชิกเขียนเสร็จแล้วให้แลกเปลี่ยนกันอ่านทุกคน</p> <p>5. เมื่อสมาชิกได้กระดาษของตนกลับมาแล้ว ให้สมาชิกบอกความรู้สึกของตนกับสมาชิกอื่น</p> <p>6. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเรื่องที่สมาชิกได้บอกความรู้สึกของตนเอง</p> <p>7. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาตลอดจนรายละเอียด วิธีการ ระเบียบ และบทบาทหน้าที่ ทั้งของผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่ม</p> <p>8. ผู้ให้คำปรึกษาแจ้ง โปรแกรมทั้งหมดในกระบวนการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มให้สมาชิกในกลุ่มทราบ</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2-6	ทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว	<p>1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มระบายความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ</p> <p>2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจปัญหาในการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอน</p>	<p>9. ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มระบายความรู้สึกของแต่ละคนที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษา</p> <p>10. ให้สมาชิกในกลุ่มสรุปเรื่องที่พูดคุยกัน และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนเข้าใจตนเองมากขึ้น</p> <p>11. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการพบกันครั้งต่อไป</p> <p>การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 2-6 มีวิธีการดำเนินการ เช่นเดียวกันดังนี้</p> <p>1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว</p> <p>2. ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มดังนี้</p> <p>2.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษาโดยผู้ให้คำปรึกษาสร้าง</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		<p>บรรยากาศในการเรียน การสอน การเห็นคุณค่า และประโยชน์ที่จะได้รับ</p>	<p>สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้ คำปรึกษาและสมาชิกภายใน กลุ่ม เพื่อให้สมาชิกภายใน กลุ่มเกิดความรู้สึกไว้วางใจ มั่นใจ ได้รับการยอมรับ และสามารถแสดงความรู้สึก ออกมาอย่างเสรีปราศจาก ความกดดันใด ๆ ผู้ให้ คำปรึกษาจะต้องมีความจริง ใจ ยอมรับผู้รับคำปรึกษาโดย ปราศจากเงื่อนไขและมี ความเข้าใจสมาชิกในกลุ่ม</p> <p>2.2 ขึ้นให้คำปรึกษา</p> <p>ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิค ต่าง ๆ ได้แก่การฟัง การ ใช้คำถาม การสะท้อนความ รู้สึก การทวนซ้ำ การทำให้ กระจ่าง การเงี่ยบ และ การสังเกต เพื่อช่วยให้ สมาชิกเข้าใจตนเองดีขึ้น และสามารถพัฒนาทัศนคติ ต่อการเรียนวิชาชีพกรรม แนะแนวได้</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7.	ยุติการให้ คำปรึกษาและ ปัจฉิมนิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่ม เข้าใจตนเองมากขึ้น และสามารถแก้ไข ปัญหาที่เกี่ยวกับทัศนคติ ต่อการเรียนวิชากิจกรรม แนะแนว 2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่ม ประเมินตนเอง เกี่ยวกับ ทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว หลังการ ให้คำปรึกษาตาม โปรแกรม ทั้งหมดและรู้วิธีพัฒนา ทัศนคติที่ดีที่มีต่อการเรียน วิชากิจกรรมแนะแนว 	<ol style="list-style-type: none"> 2.3 ชั้นยุติการให้คำปรึกษาเป็น ขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิก ในกลุ่ม สรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไขและผู้ให้ คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหา แนวทางปฏิบัติต่อไป 3. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการพบกัน ครั้งต่อไป 1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่ สนทนาในครั้งที่แล้ว 2. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่ม ได้พิจารณาตนเองว่ายังมีสิ่งใด ที่ทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ การเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว 3. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่ม ประเมินตนเองถึงการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับ คำปรึกษา รวมทั้งแนวทางการ แก้ไขปัญหาของตนเอง และวิธี พัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียน วิชากิจกรรมแนะแนว 4. สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุป เรื่อง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		3. ยุติการให้คำปรึกษา	ที่สนทนาและผู้ให้คำปรึกษาสรุป เพิ่มเติม 5. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอรับใจสมาชิก ในกลุ่มและกล่าวปิดการให้คำ ปรึกษา

หมายเหตุ : การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแต่ครั้งใช้เวลา 1.30 ชั่วโมง

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นรายบุคคลสำหรับกลุ่มทดลอง ที่ 2

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1.	ประชุมนิเทศและเริ่มต้นให้คำปรึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรอบอุ่น ค้นเคย และไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา 2. เพื่อให้ นักเรียนทราบ วัตถุประสงค์ กฎระเบียบ และวิธีการในการให้คำปรึกษา และโปรแกรมให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล 3. เพื่อให้ นักเรียนระบาย ความรู้สึกที่มีต่อการเรียน วิชา กิจกรรมแนะแนว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนแนะนำตนเอง 2. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนและพูดคุยถึง สถานทั่วไปของนักเรียน 3. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ ของการให้คำปรึกษา ตลอดจน อธิบายรายละเอียด วิธีการ บทบาทหน้าที่ของนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา 4. ผู้ให้คำปรึกษาแจ้ง โปรแกรม ทั้งหมดในกระบวนการให้ นักเรียนทราบ 5. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ระบาย ความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวโดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่างๆ ของ การให้คำปรึกษา 6. ให้นักเรียนสรุปเรื่องที่พูดและ ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อ ให้นักเรียนเข้าใจตนเองมากขึ้น 7. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการพบกัน ครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2-6	ทัศนคติที่มีต่อ การเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว	<p>1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนระบายความรู้สึกของตนที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนวในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ</p>	<p>การให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 2-6 มีวิธีการดำเนินการ เช่นเดียวกันดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว 2. ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ อบอุ่นใจและมั่นใจว่าได้ รับการ ยอมรับ และสามารถแสดง ความรู้สึกออกมาอย่างปราศจากความกดดันใด ๆ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความจริงใจยอมรับนักเรียนโดยปราศจากเงื่อนไข มีความเข้าใจนักเรียนและรักษาความลับของนักเรียน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>2.2 ชั้นให้คำปรึกษา โดยที่ ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิค ต่างๆ ได้แก่ การฟัง การใช้-คำถาม การสะท้อนความ รู้สึก การทวนซ้ำ การเขียน การตีความหมาย การทำให้ กระจ่าง และการสรุปความ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจ ตนเองดีขึ้นและสามารถ พัฒนาทัศนคติต่อการเรียน วิชากิจกรรมแนะแนวได้</p> <p>2.3 ชั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็น ชั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไขและผู้ให้ คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม และ ให้กำลังใจนักเรียนตลอดจน ช่วงหาทางปฏิบัติต่อไป</p> <p>3. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการพบกัน ครั้งต่อไป</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7.	ยุติการใช้ คำปรึกษาและ ปัจจัยนิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว 2. เพื่อให้นักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา และรู้วิธีพัฒนาทัศนคติที่ดีที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว 3. ยุติการใช้คำปรึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนและติดตามเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว 2. ให้นักเรียนพิจารณาตนเองว่ายังมีสิ่งใดที่ทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว 3. ให้นักเรียนประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภายหลังจากการรับคำปรึกษา 4. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปเรื่องที่สนทนาและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่ม 5. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวชมโ้มนักเรียนและ กล่าวปิดการให้คำปรึกษา

หมายเหตุ : การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่ม สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1

ครั้งที่ 1 เรื่องปฐมนิเทศและเริ่มต้นให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความอบอุ่น คั่นเคย ปลอดภัยและไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทราบกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่ทั้งของผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่ม รวมทั้งโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม
3. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มระบายความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มทุกคนแนะนำตนเอง
2. แจกกระดาษขาว 1 แผ่น และดินสอ 1 แท่ง ให้สมาชิกแต่ละคน
3. ให้สมาชิกเขียนความฝันอันสูงสุดของตนเองลงในกระดาษ โดยไม่ให้สมาชิกคนอื่นเห็น
4. เมื่อสมาชิกเขียนเสร็จแล้วให้แลกเปลี่ยนกันอ่านทุกคน
5. เมื่อสมาชิกได้กระดาษของตนกลับมาแล้ว ให้สมาชิกบอกความรู้สึกของตนกับสมาชิกอื่น
6. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเรื่องที่สมาชิกได้บอกความรู้สึกของตนเอง
7. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาตลอดจนรายละเอียด วิธีการกฎระเบียบ และบทบาทหน้าที่ ทั้งของผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่ม
8. ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งโปรแกรมทั้งหมดในกระบวนการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มให้สมาชิกในกลุ่มทราบ
9. ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มระบายความรู้สึกของแต่ละคนที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษา
10. ให้สมาชิกในกลุ่มสรุปเรื่องที่พูดคุยกัน และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนเข้าใจตนเองมากขึ้น
11. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. กระดาษขาว
4. ดินสอ

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นและการแสดงความคิดเห็นในการเข้ากลุ่ม
ของสมาชิก

ครั้งที่ 2-6 เรื่อง ทักษะการคิดที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มระบายนความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจปัญหาในการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มดังนี้
 - 2.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มเกิดความรู้สึกไว้วางใจ มั่นใจ ได้รับการยอมรับ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาอย่างเสรีปราศจากความกดดันใด ๆ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความจริงใจ ยอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไข และมีความเข้าใจสมาชิกในกลุ่ม
 - 2.2 ขั้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การฟัง การใช้คำถาม การสะท้อนความรู้สึก การทวนซ้ำ การทำให้กระจ่าง การเงี่ยบ และการสังเกต เพื่อช่วยให้สมาชิกเข้าใจตนเองดีขึ้น และสามารถพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวได้
 - 2.3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่ม สรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจ และช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป
3. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สิ่งเกิดจากการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นและการแสดงความคิดเห็นในการเข้ากลุ่ม
ของสมาชิก

ครั้งที่ 7 เรื่อง ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่ม เข้าใจตนเองมากขึ้นและสามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มประเมินตนเองเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว หลังจากการให้คำปรึกษาตามโปรแกรมทั้งหมดและรู้วิธีพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
3. ยุติการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มได้พิจารณาตนเองว่า ยังมีสิ่งใดที่ทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
3. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มประเมินตนเองถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษา รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาตนเอง และวิธีพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
4. สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุปเรื่องที่สนทนาและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอจบใจสมาชิกในกลุ่มและกล่าวปิดการให้คำปรึกษา

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้น และการแสดงความคิดเห็นในการเข้ากลุ่มของสมาชิก

ครั้งที่ 7 เรื่อง ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจตนเองมากขึ้นและสามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มประเมินตนเองเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว หลังจากการให้คำปรึกษาตามโปรแกรมทั้งหมดและรู้วิธีพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
3. ยุติการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มได้พิจารณาตนเองว่า ยังมีสิ่งใดที่ทำให้ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
3. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มประเมินตนเองถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษา รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาตนเอง และวิธีพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
4. สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุปเรื่องที่สนทนาและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอโทษสมาชิกในกลุ่มและกล่าวปิดการให้คำปรึกษา

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้น และการแสดงความคิดเห็นในการเข้ากลุ่มของสมาชิก

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นรายบุคคล สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2

ครั้งที่ 1 เรื่องปฐมนิเทศและเริ่มต้นให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น คั่นเคยและไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ กฎระเบียบ และวิธีการในการให้คำปรึกษา และโปรแกรมให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล
3. เพื่อให้นักเรียนระบายความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนแนะนำตนเอง
2. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนและพูดคุยถึงสภาพทั่วไปของนักเรียน
3. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา ตลอดจนอธิบายรายละเอียดวิธีการ บทบาทหน้าที่ของนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา
4. ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งโปรแกรมทั้งหมดในกระบวนการให้นักเรียนทราบ
5. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ระบายความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษา
6. ให้นักเรียนสรุปเรื่องที่พูดและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองมากขึ้น
7. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการรับคำปรึกษาของนักเรียน

ครั้งที่ 2-6 เรื่อง ทักษะคิดที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนระบายความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจปัญหาที่เกี่ยวกับทักษะคิดที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลดังนี้
 - 2.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ มั่นใจ อบอุ่นใจและมั่นใจว่าได้รับการยอมรับ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาอย่างปราศจากความกดดันใด ๆ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความจริงใจยอมรับนักเรียนโดยปราศจากเงื่อนไข และมีความเข้าใจนักเรียนและรักษาความลับของนักเรียน
 - 2.2 ขั้นให้คำปรึกษา โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การนั่ง การใช้คำถาม การสะท้อนความรู้สึก การทวนซ้ำ การเงี่ยบ การตีความหมาย การทำให้กระจ่าง และการสรุปความ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองดีขึ้น และสามารถพัฒนาทักษะคิดต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวได้
 - 2.3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่างๆ และแนวทางแก้ไข และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจนักเรียนตลอดจนช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป
3. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการรับคำปรึกษาของนักเรียน

ครั้งที่ 7 เรื่อง ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองและแก้ไขปัญหากับทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรม
แนะแนว
2. เพื่อให้นักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา และรู้วิธีพัฒนาทัศนคติที่ดีที่มีต่อ
การเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
3. ยุติการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนและติดตามเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว
2. ให้นักเรียนพิจารณาตนเองว่ายังมีสิ่งใดที่ทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชากิจกรรม
แนะแนว
3. ให้นักเรียนประเมินถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษา
4. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปเรื่องที่สนทนาและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดการให้คำปรึกษา

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการรับคำปรึกษาของนักเรียน

ภาคผนวก ค

1. ตัวอย่างการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม
2. ตัวอย่างการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

ตัวอย่างการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ครั้งที่ 2

หัวข้ออภิปราย	ทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
วัน เวลา	วันศุกร์ที่ 26 พฤศจิกายน 2536 เวลา 15.30-17.00 น.
สถานที่	ห้องแนะแนวโรงเรียนสภาราชินี
<hr/>	
ผู้นำ	สวัสดีค่ะ สมาชิกทุกคน พบกันเป็นครั้งที่ 2 แล้วนะ ทุกคนสบายดีกันไหม
สมาชิก	สบายดีค่ะ (ทุกคนตอบพร้อมกัน)
ผู้นำ	ครั้งนี้เราจะพูดถึง เรื่องทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว กฎระเบียบ บทบาทหน้าที่ของทุกคน ที่จะปฏิบัติเมื่ออยู่ในกลุ่ม ครั้งก่อน เราก็จะพูดกันไปแล้วเราจะใช้เวลาในการพูดคุยประมาณ 1 ชั่วโมง ครึ่ง เช่นเดียวกับกับครั้งที่แล้วนะคะใครจำได้บ้างว่าครั้งที่แล้วเราพูด กันถึงเรื่องอะไร
กัญจิมมา	ครั้งที่แล้ว เราแนะนำตัว ทำให้รู้จักทุก ๆ คน ตอนนั้นเราก็มีเพื่อน เพิ่มขึ้น
อารี	ครั้งที่แล้ว อาจารย์แจกกระดาษกับดินสอให้ แล้วให้ทุกคนเขียนความฝัน ของข้าพเจ้า...แล้ว..
นริศรา	ไม่ใช่ อาจารย์ให้เขียนความฝันอันสูงสุด ของแต่ละคนต่างหากละ ถ้า ความฝันของข้าพเจ้า มันก็เป็นความฝันตอนหลังนะซี
อารี	นั่นแหละ ! แหม...พูดผิดไปนิดก็ไม่ได้
ผู้นำ	แล้วมีอะไรอีกค่ะ
ปิยะดา	พอทุกคนเขียนเสร็จก็แลกกันอ่าน แล้วก็เอากลับคืนมา จากนั้นก็บอกความ รู้สึกของแต่ละคน
นันทพร	แล้วอาจารย์ก็ให้ทุกคนบอกความรู้สึกที่มีต่อวิชากิจกรรมแนะแนว
ลัดดา	แต่ละคนก็บอกว่า ไม่ชอบวิชานี้
จิรวรรณ	เราจะคุยถึงเรื่องนี้ 7 ครั้ง ทุกวันศุกร์ ให้ทุกคนมาให้ครบ อย่าขาด! แต่ถ้าใครมีธุระอะไรก็บอกเพื่อน ๆ ในกลุ่มไว้ล่วงหน้าละกัน ว่ามา ไม่ได้

- นริศรา ทุกอย่างที่พูดคุยกันต้อง เก็บ เป็นความลับในกลุ่ม ห้ามเอาไปพูดข้างนอก
- นงนุช ทุกคนต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น
- จิรวรรณ หัวข้อที่เราจะต้องมาพูดกันในกลุ่ม เป็นเรื่อง เกี่ยวกับวิชากิจกรรม-
แนะแนว ทุกคนจะต้องแสดงความคิดเห็นว่า วิชากิจกรรมแนะแนวเป็นยังไง
เราก็พูดกันไปแล้วในครั้งก่อน แต่ครั้งนี้จะพูดกันทีละคน
- นริศรา มีใครจะเพิ่มเติมอะไรอีกคะ อารี่ละ มีอะไรจะเพิ่มเติมไหม
- ผู้นำ ไม่มีแล้วค่ะ
- อารี ไม่มีแล้วค่ะ
- นริศรา อารี เขากลับพูดผิดอีกคะ
- จิรวรรณ ไม่ต้องอายหรอก พูดมาเถอะ
- ปิยะดา ใช่ ไม่เห็นจะแปลกเลย บางครั้งฉันก็ยังพูดผิดบ่อย ๆ เลย
- อารี ไม่ได้อาย แต่พูดกันหมดแล้ว ฉันก็เลยไม่พูด
- ผู้นำ เอาละ เอาละ ทุกคนเก่งมาก ยังจำกันได้นะ ว่าครั้งที่แล้วเราคุยกัน
ถึงเรื่องอะไร ไม่ว่าจะ เป็นกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่ของแต่ละคน วัน
เวลาที่พูดคุย การรักษาความลับของกลุ่ม และยังจำกิจกรรมที่ทำกันใน
กลุ่มได้อีก แต่อย่าลืมว่าเราทุกคนต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น และ
ให้ความสนใจกับเพื่อนที่กำลังพูดด้วย เราจะได้ทราบไปคะว่าเพื่อน
พูดอะไร และเราสามารถจะช่วยเหลือได้มัย ตามที่ตกลงกัน เราจะ
พูดกันทีละคน ใครจะเป็นคนพูดเอ่ย
- อารี หนูพูดก่อนคะ
- ปิยะดา ให้อารีพูดก่อน เธอต้องบอกว่า ทำไมเธอไม่ชอบวิชาแนะแนว
- นริศรา ไม่ใช่ ต้องบอกว่ามีความรู้สึกยังไงกับวิชาแนะแนว
- กัญจิมา ก็ไม่ชอบนั่นแหละ แต่ต้องบอกว่า ไม่ชอบเพราะอะไร
- ผู้นำ อารี่ละ ว่ายังไงคะ
- อารี หนูไม่ค่อยชอบคะ ถ้าให้เรียนก็เรียนได้ แต่ไม่รู้จะเรียนไปทำไม ไม่
เห็นอะไรเลย คะแนนก็ไม่มี อาจารย์ก็ไม่เห็นสอนอะไร
- ผู้นำ ทุกคนว่ายังไง อารี่เขามีความเห็น ว่า วิชาแนะแนวเป็นวิชาที่ไม่มี
คะแนนและไม่รู้ว่าเมื่อเรียนแล้วได้ประโยชน์อะไร
- นันทพร แสดงว่าถ้ามีคะแนนเธอก็คงชอบละซี
- อารี ไม่ใช่หรอก ฉันว่าที่ฉันไม่ชอบก็เพราะว่า ไม่รู้ว่าวิชานี้มีประโยชน์ยังไง

- ปิยะดา แต่อาจารย์เคยบอกว่า ...สอนให้เรารู้จักตนเองไม่ใช่หรือ
- นงนุช ใช่... แล้วยังสอนให้เราเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่นอีกด้วย
- จิรวรรณ อาจารย์บอกเมื่อไหร่กัน ฉันไม่เห็นรู้เรื่องเลย
- ปิยะดา ตอนเรียนอยู่ ม.1 ไง เธอไม่ได้ยินเธอ
- จิรวรรณ เราไม่รู้.. จำไม่ได้
- กัญจิมมา อาจารย์บอกตั้งนานแล้ว
- จิรวรรณ แล้วสอนให้รู้จักตนเองตรงไหนล่ะ
- นริศรา ก็เวลาที่อาจารย์ให้ทำแบบสอบถามที่เป็นคำถามไ้ มีตั้งหลายข้อ แล้วมาสรุปตอนท้ายว่า แต่ละคนสนใจและถนัดอะไร
- ผู้นำ แบบทดสอบความถนัดและความสนใจใช้มีัยคะ
- กัญจิมมา ใช่คะ ตอนที่หนูทำ แล้วอาจารย์บอกผลทดสอบ ปรากฏว่าหนูไม่ชอบคณิตศาสตร์ แต่ชอบทางภาษา แล้วของเธอล่ะอาจารย์
- อารี เราก็เหมือนกัน ไม่ชอบคณิตศาสตร์ แต่ชอบภาษาอังกฤษมากกว่า แต่ถึงจะไม่ทำข้อสอบชุดนั้น เราก็รู้ดีอยู่แล้ว
- จิรวรรณ แต่ของเรา ชอบและถนัดทั้ง 2 อย่าง
- นงนุช นั่นแหละ เป็นวิชาที่สอนให้เรารู้จักตนเอง
- อารี แต่เราว่า อาจารย์สอนเนื้อหาซ้ำซาก
- ผู้นำ ซ้ำซากตรงไหนคะ
- อารี ก็สอนแล้วสอนอีก อย่างเช่น สอนเรื่องการเลือกวิชาเรียน พวกเธอเห็นมีัย สอนมา 2 อาทิตย์แล้ว เหมือนเดิมทุกอย่าง
- ปิยะดา อาจารย์อาจจะเห็นว่า มีบางคนยังไม่เข้าใจ ก็เลยสอนซ้ำอีก
- อารี แต่เราเข้าใจแล้วตั้งแต่อาทิตย์แรก พออาทิตย์ต่อมาเราไม่อยากเรียนอีก
- นันทพร เธอต้องเข้าใจนะว่าบางคนในห้องยังไม่รู้เรื่องเลย อาจารย์เขาคงอยากให้ทุกคนเข้าใจว่าต้องเรียนอะไรบ้างในเทอมนี้
- นริศรา ใช่ นันทพรพูดถูก บางวิชาที่เราเรียนไม่รู้เรื่อง เรายังอยากให้อาจารย์สอนใหม่อีกครั้ง
- ผู้นำ จิรวรรณ มีอะไรเพิ่มเติมมีัยคะ
- จิรวรรณ หนูว่าบางเรื่องเราอาจไม่สนใจ แต่คนอื่นอาจสนใจก็ได้ แล้วในอาทิตย์ที่ 2 อาจารย์ก็สอนเรื่องเดิม เธอทำอะไรล่ะในช่วงนี้

- อารี เราก็นั่งเฉย ๆ บางทีก็คุยกับเพื่อน
- กัญจิมา แล้วอาจารย์ไม่ว่าอะไรหรือ
- อารี ไม่หรอก เพียงแต่มองมาเฉย ๆ
- กัญจิมา แล้วเพื่อนคนที่เธอคุยด้วยล่ะ เขาคุยกับเธอไหม
- อารี บางทีก็คุยด้วย บางทีเราก็กุญคนเดียว
- นริศรา บางทีเพื่อนเขาอยากฟังอาจารย์พูดก็ได้ แล้วเธอไปชวนคุย
- ผู้นำ เมื่อสักครู่ อารีพูดว่าวิชากิจกรรมแนะแนวเป็นวิชาที่ไม่มีคะแนน ใครมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง
- ลัดดา วิชาไหนถ้าไม่มีคะแนน ก็ไม่อยากจะเรียน
- ปิยะดา เราว่าถ้าวิชาแนะแนวมีคะแนน ก็จะดีนะ เราคงขยันเรียนวิชานี้ แม้ว่าเราจะไม่ชอบ
- นงนุช เราด้วย
- อารี เราว่าถึงวิชาแนะแนวจะมีคะแนน แต่ก็ไม่ได้ช่วยให้เราอยากเรียนหรอก เราตั้งใจเรียนวิชาที่เราเห็นว่าเราเอาไปใช้ประโยชน์ได้ในวันข้างหน้า
- ผู้นำ อารีมีความเห็นว่ากิจกรรมแนะแนวเป็นวิชาที่ไม่มีประโยชน์ต่ออนาคต ถึงจะมีคะแนน แต่ก็จะไม่สนใจที่จะเรียน
- อารี ใช่ค่ะ
- นันทพร เราคิดว่า คะแนนไม่มีความสำคัญกับเราหรอก ถ้าเราอยากจะเรียนวิชาแนะแนว ไม่มีคะแนนก็ดีแล้ว จะได้ไม่ต้องสอบ เพราะไม่รู้จะอ่านหนังสืออะไร
- กัญจิมา เราว่าความสำคัญของวิชาอะไรก็ตาม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับคะแนนหรอก
- อารี แล้วขึ้นอยู่กับอะไรล่ะ
- กัญจิมา ขึ้นอยู่กับว่าวิชานั้นสอนอะไรให้รู้อะไรบ้าง อย่างวิชาแนะแนวก็สอนให้เรารู้จักตัวเองดีขึ้น สอนเรื่องการศึกษาต่อว่าจบแล้วจะไปเรียนต่อที่ไหน แล้วอะไรอีก
- อารี สอนเรื่องอาชีพว่ามีอาชีพอะไรบ้าง
- ลัดดา ความจริง วิชานี้ก็สอนอะไรตั้งหลายอย่างที่วิชาอื่นไม่ได้สอน
- อารี อย่างเช่นอะไรล่ะ

- ลัดดา ก็สอนเรื่องการศึกษาต่อ แล้วเรื่องอาชีพ อีกอย่างคือสอนอะไรที่เกี่ยวกับตัวเอง
- จิรวรรณ อ้อ... จริงนะ เหมือนอย่างเลขก็สอนการคำนวณ สังคมก็สอนอย่างวิชาแนะแนวก็สอนอีกอย่าง
- นงนุช ถ้าอาจารย์แนะแนวไม่บอกว่า จบแล้วจะเรียนต่อที่ไหนบ้าง เราก็ไม่รู้
- นันทพร แล้วก็สอนให้เราเห็นว่า ยังมีอาชีพอื่นอีกเยอะที่เราไม่เคยรู้จัก
- ผู้นำ จากที่อาร์และทุกคนพูดมา พอสรุปได้ว่าวิชากิจกรรมแนะแนวสอนให้เรา รู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและผู้อื่น สอนให้รู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ และอาชีพ อาร์เคยตั้งความหวังไว้หรือเปล่าคะ ว่าต่อไปจะประกอบอาชีพอะไร
- อาร์ หนูอยากเป็นเภสัชกรค่ะ
- นริศรา เธอรู้หรือเปล่า เภสัชกรมีหน้าที่อะไร
- อาร์ ก็ขายยาไง
- กัญจมา แล้วจบ ม.3 จะไปเรียนต่ออะไร
- ปิยะดา เธอต้องไปเรียนต่อสายวิทยาศาสตร์ แล้วต้องเรียนเลขกับวิทย์ จนเก่งด้วย
- อาร์ เธอรู้ได้อย่างไร
- ปิยะดา ก็พี่เรา.. ลูกพี่ลูกน้องนะ จบเภสัชกรแล้วตอนนี้ทำงานที่โรงพยาบาล
- จิรวรรณ เราเคยอ่านหนังสือในห้องแนะแนว มีบอกไว้ด้วยว่า เรียนสายไหนถึงจะทำอาชีพนั้นได้
- อาร์ เหรอ.. มีด้วยหรอ
- ลัดดา ใช่ เรียนเภสัชต้องเก่งเลข ถ้าไม่เก่งเลข เธอก็จะสอบเข้าไม่ได้
- ปิยะดา แล้วเธอไม่ชอบอาชีพอื่นบ้างหรือ
- อาร์ เราไม่ค่อยรู้หรอกว่า มีอาชีพอื่นที่เราชอบหรือเปล่า
- จิรวรรณ เธอลองไปหาหนังสือที่เราว่าในห้องแนะแนวดู เผื่อมีอาชีพที่เธอชอบ แล้วก็ไม่ต้องเก่งเลขด้วย
- อาร์ ใช่.. ถ้าเราไม่เก่งเลข เราคงสอบเข้าไม่ได้หรอก
- จิรวรรณ ถ้าเธอหาหนังสือไม่พบ เราจะช่วยหาให้ หรือไม่ถ้าชี้แจงอ่าน ก็ถามอาจารย์แนะแนวดูก็ได้ อาจารย์... วันก่อนสอนเรื่องอาชีพไม่รู้ว่าคุณ

- ห้อง เธอด้วยหรือเปล่า
- ผู้นำ เอาล่ะค่ะ วันนี้เราก็ได้คุยกันมากพอสมควร เกี่ยวกับเรื่องของอาร์
ใครมีอะไรเพิ่มเติมบ้างค่ะ แล้วอาร์ล่ะ จากการที่พูดคุยกันในกลุ่มวันนี้
มีความรู้สึกอย่างไรบ้างค่ะ
- อาร์ หนูรู้สึกว่า วิชาแนะแนวก็มีประโยชน์กับตัวหนูเหมือนกัน แต่หนูไม่เคย
คิดแบบนี้ เป็นเพราะเพื่อนๆ ช่วยกันบอกให้คิดด้วย คำแนะนำของ
เพื่อนๆ ทุกคน เราจะลองไปทำดู
- ผู้นำ ดีค่ะ จากที่เพื่อน ๆ ทุกคนได้เสนอความคิดเห็นให้กับอาร์ในวันนี้ อาร์ก็
ลองไปคิดดูนะคะ อาจจะมีความรู้สึกที่ดีต่อวิชากิจกรรมแนะแนวก็ได้
วันนี้เราก็คุยกันพอสมควรแล้ว คู่กรรมหน้า เราค่อยมาเจอกันใหม่
นะคะ... เวลาเดิมก็ไม่งค่ะ
- สมาชิก ตอนบ่าย 3 ครึ่งค่ะ
- ผู้นำ อย่าลืมนะคะ แล้วเจอกันใหม่ค่ะ สวัสดีค่ะ
- สมาชิก สวัสดีค่ะ

การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล ครั้งที่ 2

ผู้รับคำปรึกษา	ฉัตรติมา (นามสมมติ) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ผู้ให้คำปรึกษา	ผู้วิจัย
วันเวลา	วันจันทร์ที่ 22 พฤศจิกายน 2536 เวลา 16.00-16.50 น.
สถานที่	ห้องแนะแนวโรงเรียนสภาราชินี
<hr/>	
ผู้ให้คำปรึกษา	สวีสตีค่ะ
ฉัตรติมา	สวีสตีค่ะอาจารย์ (ยกมือไหว้)
ผู้ให้คำปรึกษา	ค่ะ เชิญนั่งสิคะ ทำอะไรมาคะ เหนื่อยออกเยอะเลย
ฉัตรติมา	เรียนพลมาคะ อาทิตย์หน้าจะสอบเก็บคะแนน อาจารย์เลยให้ซ่อม ทั้งคาบเลย
ผู้ให้คำปรึกษา	แล้วพร้อมที่จะสอบหรือยังคะ
ฉัตรติมา	คิดว่าพร้อมค่ะ เพราะตอนซ่อมหนูทำได้ แต่พอเวลาสอบไม่ทราบว่า ทำได้หรือเปล่า
ผู้ให้คำปรึกษา	ถ้าอย่างนั้น กว่าจะถึงอาทิตย์หน้า หนูคงต้องชยันซ่อมหน่อย พอวันสอบ จะได้มั่นใจ
ฉัตรติมา	ค่ะ หนูซ่อมกับเพื่อนข้างบ้านทุกวัน
ผู้ให้คำปรึกษา	ดีแล้วค่ะ ครูเอาใจช่วยให้หนูสอบได้คะแนนดี ๆ นะคะ เอาล่ะคะ วัน จันทร์ที่ผ่านมาซึ่งเป็นครั้งแรกที่เราได้พูดคุยกัน หนูจำได้มั๊ยคะว่าเรา คุยกันเรื่องอะไรบ้าง
ฉัตรติมา	จำได้ค่ะ หนูบอกอาจารย์ว่า หนูไม่ชอบวิชาแนะแนว (หยุดคิด) ความจริงไม่ถึงกับไม่ชอบ แต่ไม่ค่อยอยากเรียน รู้สึกเบื่อ บางครั้ง เบื่อมาก
ผู้ให้คำปรึกษา	หนูบอกว่าหนูรู้สึกเบื่อ และไม่ค่อยอยากเรียนวิชาแนะแนว แล้ว ยังไงอีกคะ
ฉัตรติมา	(หยุดคิด) แล้วหนูก็พูดถึงพ่อแม่ แล้วก็น้อง พูดถึงการเรียนของหนู ถึง เพื่อน แล้วก็อนาคตของหนู

- ผู้ให้คำปรึกษา เก่งมากค่ะ แล้ววันนั้นเราก็จะคุยกันต่อไปนะคะ ใช้เวลา 50 นาที เช่นเดิม นิตติมาอยากจะทำอะไรให้ฟัง หรือมีความรู้สึกอย่างไร ก็ สามารถพูดออกมาได้ทุกอย่างจะเก็บไว้เป็นความลับ ครูขอทวน ครั้งที่แล้วนิตติมา ครั้งที่แล้ว นิตติมาได้เล่าให้ครูฟังว่า หนูมีความรู้สึก เบื่อวิชาเนาะเนว บางครั้งหนูก็แอบหลับในวิชานี้ บางครั้งก็ชวนเพื่อน คุย เพราะหนูคิดว่าวิชานี้อาจารย์ไม่ได้สอนอะไรเลย และไม่มี ความจำเป็นที่ต้องเรียน ใช่มั้ยคะ
- นิตติมา ค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา ทำไมหนูจึงมีความคิดแบบนี้คะ
- นิตติมา เพราะ พอถึงวิชานี้ อาจารย์ก็ให้เขียนอะไรก็ไม่ทราบ วนไปเวียนมา เขียนแล้วเขียนอีก แล้วก็เก็บไป... (เงยบ).. บางครั้งก็ให้ทำแบบ สอบถาม แบบสอบถามที่มีกระดาษคำตอบเล็ก ๆ ทำแล้วก็ทำลาย ทำมา 2 อาทิตย์แล้ว แล้วต้องทำต่ออาทิตย์หน้าอีก
- ผู้ให้คำปรึกษา หนูมีความรู้สึกยังไงคะ
- นิตติมา รู้สึกเบื่อค่ะ หนูว่าน่าจะเลิกได้แล้ว
- ผู้ให้คำปรึกษา เลิกอะไรคะ
- นิตติมา เลิกเรียนค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา แล้วที่ผ่านมา ในคาบวิชานี้ หนูปฏิบัติตัวอย่างไรคะ
- นิตติมา หนูไม่อยากเรียน หนูก็นิ่งเฉยๆ บางครั้งก็คุยกับเพื่อน ถ้าอาจารย์ให้ ทำอะไร หนูก็รับทำ ๆ ไปให้เสร็จ แบบสอบถามที่อาจารย์ให้ทำ หนู ทำเสร็จตั้งแต่วันแรก แต่เพื่อนในห้อง 2 อาทิตย์แล้วก็ยังไม่เสร็จ
- ผู้ให้คำปรึกษา หนูบอกว่าหนูไม่อยากเรียนวิชาเนาะเนว ในคาบวิชานี้ บางครั้งหนูก็ คุยกับเพื่อน แล้วก็รับทำงานที่อาจารย์สั่งให้เสร็จเรียบร้อย
- นิตติมา แต่หนูไม่ได้ตั้งใจทำคะ บางข้อหนูยังไม่ได้อ่านคำถามเลย หนูก็ตอบแล้ว ... ฮือ... (พยักหน้า)
- ผู้ให้คำปรึกษา หนูว่าไม่รู้ทำทำไม ไม่รู้ได้อะไร
- ผู้ให้คำปรึกษา นิตติมาคิดใหม่ว่า ทำไมอาจารย์จึงให้ทำแบบสอบถามชุดนั้น ชุดที่หนูทำ ครูคิดว่า เป็นแบบสอบถามวัดความถนัดและความสนใจ
- นิตติมา ใช่มั้ยคะ อาจารย์ก็บอกว่าวัดความถนัดและความสนใจ แต่ทำไปทำไมก็

- ผู้ให้คำปรึกษา ปวดตาเปล่า ๆ ถึงไม่ทำ หนูก็รู้... หนูก็ทราบค่ะ พ่อกับแม่หนูเป็นครู
 จิตติมา จิตติมาบอกว่า ถึงหนูจะทำแบบสอบถามวัดความถนัดและความสนใจ
 จิตติมา แต่หนูก็ทราบว่าหนูถนัดและสนใจอะไร เพราะหนูมีคุณพ่อคุณแม่เป็นครู
 ผู้ให้คำปรึกษา ค่ะ... (เงียบ) อาจารย์คิดว่า หนูควรทำยังไง
 จิตติมา หนูคิดว่า หนูควรทำยังไงค่ะ
 ผู้ให้คำปรึกษา หนูคิดว่าใน เรื่องที่เกี่ยวกับตัวหนูเอง หนูควรจะรู้เองหรือว่าให้คนอื่น
 จิตติมา เป็นคนบอก
 ผู้ให้คำปรึกษา (หยุดคิด) บางเรื่องก็ควรรู้เอง ไม่ต้องรอให้ใครมาบอก
 จิตติมา ขณะนี้หนูมีความรู้สึกอย่างไร
 ผู้ให้คำปรึกษา สับสนค่ะ หนูคิดไม่ออก... (เงียบ)... หรือว่า หนูควรรู้ด้วยตัวหนูเอง
 จิตติมา ก่อน แล้วค่อยถามเขาอีกที
 ผู้ให้คำปรึกษา ครูคิดว่าควรเป็นอย่างนั้น
 จิตติมา แล้วที่ผ่านมามีอะไรบ้าง
 ผู้ให้คำปรึกษา หนูคิดยังไง
 จิตติมา หนูทำไปแล้ว หนูไปขอกระดาษคำตอบกับอาจารย์ใหม่ที่มีเย็บ
 ผู้ให้คำปรึกษา (ยิ้ม)... (พยักหน้ายอมรับ)
 จิตติมา หนูจะไปขอกระดาษคำตอบใหม่ เพราะอาทิตย์หน้าต้องเรียน
 ผู้ให้คำปรึกษา อย่างเดิมอีก แล้วหนูจะลองตั้งใจทำ
 จิตติมา ดีมากค่ะ ครูคิดว่าหนูคงได้รู้ว่า หนูถนัดและสนใจอะไรด้วยตัวหนูเอง
 ผู้ให้คำปรึกษา แต่หนูไม่ทราบว่า หนูจะทำกันหรือเปล่า
 จิตติมา ไม่เป็นไรค่ะ หนูก็บอกอาจารย์เขาได้ว่าหนูยังทำไม่เสร็จ และขอทำ
 จิตติมา ต่อจนเสร็จ
 ผู้ให้คำปรึกษา ค่ะ หนูขอบคุณอาจารย์มากค่ะ ที่ให้คำแนะนำหนู
 จิตติมา ถ้าหนูทำแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผลเป็นยังไง หนูบอกครูด้วยนะคะ
 ผู้ให้คำปรึกษา ค่ะ
 จิตติมา เอาละค่ะ วันนี้เราคุยกันมาพอสมควรแล้ว ไว้ครั้งต่อไปเราค่อยมาพูด
 จิตติมา คุยกันต่อนะคะ
 ผู้ให้คำปรึกษา ค่ะ สวัสดีค่ะ
 จิตติมา สวัสดีค่ะ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ นางสาวชุตติมา ชื่อสกุล วงศ์วิวัฒน์
 เกิดวันที่ 27 เดือน ตุลาคม 2510
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 161 ม.4 ตำบลลำภูรา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
 ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. 2525 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 โรงเรียนบูรณะรำลึก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
 - พ.ศ. 2528 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
 โรงเรียนสุนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
 - พ.ศ. 2532 การศึกษานำหนัก (วิชาเอกการแนะแนว)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา
 - พ.ศ. 2536 การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม
และรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราษี
จังหวัดตรัง

บทคัดย่อ

ของ

ชุตินา วงศ์วิวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มีนาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2536 ที่มีคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน โดยที่กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นกลุ่มและกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลเครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนว สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบของวิลคอกซันและแมน-วิทนีย์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้นไม่แตกต่างกัน

A COMPARISON OF THE EFFECT OF GROUP AND INDIVIDUAL PERSON-CENTERED
COUNSELING ON ATTITUDE TOWARDS GUIDANCE ACTIVITIES
LEARNING OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS OF
SPA-RAJINI SCHOOL IN CHANGWAT TRANG

AN ABSTRACT

BY

CHUTIMA WONGVIWAT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

March 1994

The purpose of this experimental research was to compare the effect of group counseling and individual person-centered counseling on attitude towards guidance activities learning of Mathayom Suksa II students of Spa-Rajini school in Changwat Trang in the academic year 1993. The 16 subjects were randomly selected from students whose attitude towards guidance activities learning were lower than 25 percentile. They were randomly divided into an experimental group I and an experimental group II, each group was consisted of 8 students. The experimental group I was treated with person - centered group counseling and the experimental group II was treated with person -centered individual counseling. The instrument was attitude towards guidance activities learning questionnaire. The data were analyzed by the Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test and the Mann - Whitney U test.

The result were as follows :

1. The attitude towards guidance activities learning of students was increased in the experimental group I at .01 level of statistical significance after group counseling was treated.
2. The attitude towards guidance activities learning of students was increased in the experimental group II at .01 level of statistical significance after individual counseling was treated.
3. There was no significantly increased different of attitude towards guidance activities learning between students that were treated with person - centered group counseling and those that were treated with person - centered individual counseling.